БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 197 (19.273). • 1985 йил 29 август, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 27 август куни Кремлда Лаос Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЛХДР Министрлар Советининг Раиси Кейсон Фомвихан билан учрашди.

Учрашув қатнашчилари Совет Иттифоқида ва Лаосда коммунистик ҳамда социалистик қурилишнинг бориши тўғрисида, КПССнинг XXVII съезди ва ЛХРПнинг IV съездига тайёргарлик тўғрисида бир-бирларига ахборот беришди.

М. С. Горбачев Лаос Халқ Демократик Республикаси эълон қилинган куннинг ўн йиллигини лаос халқи муваффақиятлар билан кутиб олаётганлигини табриклади.

Кейсон Фомвихан социализм асосларини қуриш ва Лаос революциясининг ғалабаларини ҳимоя қилишда беғараз катта ёрдам бераётганлиги ва зўр ғайрат билан қўллаб-қувватлаётганлиги учун КПССга, СССР ҳукуматига, совет халқига самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализмнинг мустаҳкам негизига қурилган Совет — Лаос муносабатлари ривожланиб, юксак даражага кўтарилганлиги мамнуният билан қайд этилди. Суҳбат қатнашчилари КПСС билан ЛХРП ўртасидаги алоқаларни янада чуқурлаштириш, Совет Иттифоқи билан Лаос ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликни муттасил мустаҳкамлаш зарур эканлигини айтдилар.

Актуал халқаро проблемаларнинг муҳокама қилиниши жаҳондаги вазият ва унинг келажакдаги ривожига тааллуқли қарашлар бир хил эканлигини тасдиқлади.

Кейсон Фомвихан айтдики, лаос халқи Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини, унинг жаҳон ядровий ёнғинининг олдини олишга, космоснинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик ва қуролланиш пойгасини жиловлашга қаратилган таклифларини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда.

Учрашув пайти

М. С. Горбачев Лаос, Вьетнам ва Кампучиянинг Жануби-Шарқий Осиёдаги аҳволни соғломлаштиришга қаратилган конструктив ташаббусларига юксак баҳо берди. Бу региондаги вазиятни зудлик билан яхшилаш тинчлик ва хавфсизликдан манфаатдор бўлган барча халқларнинг орзу-истакларига мос бўлиб тушар эди.

Қардошларча дўстлик, самимият ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган учрашув вақтида Совет — Лаос қўшма баёноти қабул қилинди. Бу баёнот алоҳида эълон қилинади.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Катта Кремль саройида К. Фомвихан шарафига зиёфат бердилар.

Зиёфатда совет томонидан М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, Н. И. Рижков, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, С. Л. Соколов, Л. Н. Зайков, И. В. Капитонов, В. П. Никонов ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган зиёфат вақтида М. С. Горбачев ва К. Фомвихан ўртоқлар нутқ сўзладилар.

* * *

К. Фомвихан шу куни В. И. Ленин Мавзолейини зиёрат қилиб, гулчамбар қўйди. Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига ҳам гулчамбар қўйилди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, бошқа расмий кишилар Лаос раҳбарига ҳамроҳ бўлдилар.

(ТАСС).

КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

КИНОНИНГ УЛУҒВОР КУЧИ

Кўпмиллатли совет кинематографиясининг энг яхши асарлари жамиятимиз маънавий ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб қолди. Совет кинематографияси социалистик реализм санъатининг партиявийлиги ва халқчиллиги ҳақидаги ленинча принципларга амал қилиб, ҳамиша давр билан ҳамнафас бўлиб, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашда таъсирчан куч бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

Совет киноси кунига бағишланган тантанали йиғилишда шу ҳақда гапирилди. Йиғилиш 27 август куни Москвада бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари совет киносининг арбоблари бундан буён ҳам ўзларининг бутун ишларини, истеъдодларини халқнинг ғоявий-маънавий юксалишига ёрдам берадиган, коммунистик қурилишнинг муҳим вазифаларини ҳал этишда партияга кўмаклашадиган асарлар яратишга сарфлайдилар, деб ишонтирдилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин қатнашди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси навбатдаги мажлисида республикада қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самарадорлигини янада оширишнинг баъзи масалаларини кўриб чиқди. Область ва район партия комитетларига, совет органларига, агросаноат комплекси министрликлари ва идораларига қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини интенсивлаш, ер-сув ва моддий техника ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш, пахта, дон ҳосилдорлигини ошириш, чорвачилик маҳсулдорлигини ўстириш соҳасидаги ишларни кучайтириш таклиф этилди. Дон ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларини ўриб, йиғиб олишни жадаллаштириш, етиштирилган ҳосилнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик, пахта териш кампаниясига тайёргарлик ишларини тезроқ ниҳоясига етказиш, ғўзани ўз вақтида дефолиация қилиш, тайёрлаш корхоналари тармоғини тартибга келтириш юзасидан конкрет тадбирларни амалга ошириш вазифаси қўйилди.

Озуқа тайёрлашда баъзи партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари аҳволи кўриб чиқилди. Деҳқонобод, Қоракўл, Навоий, Урганч, Калинин, Фарғона район партия комитетларининг биринчи секретарларига уларнинг бу соҳадаги фаолияти қониқарсиз эканлиги кўрсатиб ўтилди ва бир ойлик муддат ичида белгиланган топшириқларни бажариш таклиф этилди.

Партия ташкилотларига деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш юзасидан қабул қилинган мажбуриятларни бажариш учун агросаноат комплекси меҳнатчиларининг социалистик мусобақасини кенг авж олдириш, план интизомига оғишмай риоя қилишда раҳбарлар ва мутахассисларга талабчанликни кучайтириш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг меҳнаткашларнинг хатлари ва оғзаки илтимосномаларини кўриб чиқишни яхшилаш тўғрисидаги талабларини бажариш юзасидан Қашқадарё область партия ташкилотининг фаолияти тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Марказий Комитет Бюроси область партия комитетидан хатлар билан ишлашни такомиллаштириш юзасидан партия қарорларининг сўзсиз бажарилиши учун партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари раҳбарларининг шахсий масъулиятини кучайтиришни талаб қилди. Белгиланган тартибни бузаётган, меҳнаткашларнинг сигналларига, уларни қабул қилишга расмиятчилик-бюрократик муносабатда бўлиш, сансалорликка йўл қўйган мансабдор шахсларга нисбатан қаттиқ жазо чоралари кўриш керак. Социал-маиший масалаларни ўз вақтида ҳал этишга, кун сайин сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришга, аҳолининг шикоятларини келтириб чиқараётган сабаб ва шароитларни бартараф этишга алоҳида эътибор бериш керак.

Республикада лекция пропагандасини янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилинди. Лекция пропагандаси кишиларда марксча-ленинча дунёқарашни, партияга ва Ватанга садоқатни шакллантиришга амалий таъсир кўрсатиши, омманинг сиёсий онглилиги ва меҳнат активлигини оширишга кўмаклашиши, КПСС ўртага қўяётган вазифаларга оператив ёндашиши, ҳаёт билан, социал-иқтисодий тараққиёт проблемаларини ҳал этиш билан, интизомни, уюшқоқликни, тартибни мустаҳкамлаш билан чамбарчас боғланиши керак.

1984-1985 йилларнинг қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасига якун ясалди. Партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларига меҳнат коллективларининг куч-ғайратини ҳар бир хўжаликнинг резервларидан тўлароқ фойдаланиш, озуқа жамғариш юзасидан зарур чоралар кўриш, чорвачилик фермалари ва комплексларини қишга сифатли тайёрлашга сарфлаш таклиф этилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг қарори эълон қилинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси мажлисида хўжаликка партиявий раҳбарлик, ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг бошқа баъзи масалалари ҳам кўриб чиқилди.

ПАХТА МАЙДОНИНИНГ РЕЗЕРВЛАРИ

27 август куни «Пахта ҳосилдорлиги ва унинг сифатини яхшилаш» мавзуидаги Бутуниттифоқ кенгаши тугади. Кенгаш қатнашчилари — мамлакатдаги барча пахтакор республикаларнинг олимлари ва мутахассислари пахтачилик самарадорлигини ошириш масалаларини муҳокама қилдилар. Тармоқда фан ва техника тараққиётини жадаллаштириш, уни интенсив ривожлантириш йўлига ўтказиш билан боғлиқ вазифаларга катта эътибор берилди.

Кенгаш иштирокчилари деҳқончиликнинг илмий жиҳатдан асосланган системаларини, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг самарали усулларини, тупроқни ишлашнинг, унинг унумдорлигини оширишни таъминловчи илғор технологияларини ишлаб чиқариш ва жорий этиш соҳасида тўпланган тажрибани ўртоқлашдилар. Улар Наманган областидаги бир қанча хўжаликларда бўлиб, фан ва техника ютуқлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига қандай жорий этилаётганлиги билан танишдилар.

Кенгашда пахта етиштириш ва уни йиғиб-териб олишда фан ва техника ютуқларидан фойдаланишга оид тавсиялар ишлаб чиқилди.

(ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● СТАРИЙ ОСКОЛ

Белгород областидаги Оскол электр металлургия комбинатининг ишга тушириладиган муҳим объекти — металлизациялаш цехида қурилма дастлабки режимда ишлай бошлади. Бутун технология ускуналарини комплекс синаш бошланди. Бу ерда юқори сифатли домнасиз пўлат олиш учун хом ашё ишлаб чиқарилади.

● РУДНОЕ

Хабаровск ўлкасининг тайга ичкарисидаги бу масканга мамлакат шарқидаги энг катта Зея ГЭСининг энергияси кела бошлади. «Востоксельэлектросетьстрой» трестининг монтажчилари қишлоқ шохобчаларини халқалашди, резерв линиядан ўтказишди. Электр узатиш линиялари тирговичлари ёзги чорвачилик лагерлари, дарё портларига етиб келди. Улар сабзавот ва картошка майдонлари чеккаларига қурилган.

(ТАСС).

ОЛИМЛАР СИМПОЗИУМИ

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот базасида маккажўхорикорлик масалалари бўйича икки кунлик Совет—Югославия симпозиуми 28 август куни ўз ишини якунлади.

Маккажўхорининг ҳосилдорликка генетик потенциали юқори бўлган ва ноқулай иқлим шароитларига, ҳар қандай касалликларга чидамли янги навларини яратиш проблемалари муҳокама қилинди. Олимлар ана шу экинни етиштириш тажрибасини ўртоқлашдилар, бундан буёнги ҳамкорлик йўлларини белгилаб олдилар.

Симпозиум доирасида Югославия селекционерлари яратган маккажўхорининг янги гибридлари кўргазмаси ташкил этилди. (ЎзТАГ).

КПСС XXVII СЪЕЗДИГА — 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

● МЕХАНИЗАТОРЛАР МИНБАРИ

ҲОСИЛНИНГ 80 ПРОЦЕНТИ МАШИНАЛАРДА ТЕРИЛАДИ

Совхозимиз пахтакорлари якунловчи йилда 2 минг гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан, жами 5 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишган. Ўз вақтида, сифатли ишлов берилган пайкалларда ҳосил чўғи чакки эмас. С. Ешимбетов бошлиқ «Коммунизм», Б. Ўразалиев бошлиқ Толли, Қ. Матмуротов бошлиқ Будённий номли бўлимлар пайкалларида ғўза ривожи, айниқса яхши. Гектаридан 30-32 цетнердан ҳосил кўтариш учун курашаётган И. Қутимова, О. Ҳайитбоев, М. Сафаров, Ш. Жуманиёзов, Г. Раимбоева бошлиқ пешқадам бригадалардаги ҳар туп ғўзада 10-12 тадан бўлиқ кўсак бор.

Хўжалигимиз механизаторлари бу йил йиғим-теримни қисқа муддатларда тугаллаш учун терим агрегатлари қувватидан унумли фойдаланиш ва ҳосилнинг 80 процентини «пўлат этак»лардан тўкишни кўзлашган. Шу мақсадда пахтаси машинада териладиган карталарни белгилаш ва ғўзаларни машинабоп қилиб ўстиришга катта эътибор берилди.

Бу йил етиштирилган ҳосилни ёрдамчиларсиз ўз кучимиз билан йиғиб-териб оламиз. Бунинг учун машиналардан унумли фойдаланиш диққат марказимизда. Масалан, бир тонна пахта машинада терилса 6 сўм 50 тийин, қўлда терилса 65 сўм тўланишини ҳисобга олсак, олинадиган самара салмоғини ҳисоблаб чиқиш қийин эмас.

Мен 1966 йилдан буён «зангори кема» рулини бошқараман. 1974 йилдан механизациялаштирилган бригадага етакчилик қиляпман. Айни пайтда ҳар йили йиғим-теримда ҳам актив иштирок этаман. Бригадамиз аъзолари ҳозир 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтариш учун ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Етиштирилган ҳосилнинг 95 процентини «зангори кема»ларда териб оламиз. Ўзим мавсумда хирмонга 250 тонна «оқ олтин» тўкиш социалистик мажбуриятини қабул қилганман. Агрегатимни шай қилиб қўйдим.

Совхозимиз пахтакорлари, механизаторлари КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини якунловчи йил план ва топшириқларини ошириб бажариш билан кутиб олишга аҳд қилишган.

Пардагул РЎЗИМОВА,
Беруний районидаги Будённий номли совхоз бригадир-механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

АНДИЖОН. Андижон ип газлама комбинатининг ёш тўқувчилари Ёрқиной Бердиёрова, Муҳаббат Пўлатова ва Лутфия Азимовалар шу йил топшириқларини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Уларнинг ҳар бири йил бошидан буён 57,6 минг метр сифатли ип газлама тўқиди. Бу эса комсомол қизларнинг ҳаммаси ўз сўзи устидан чиққанлигини билдиради.

Қизлар комбинатда атиги уч йилдан буён меҳнат қилмоқда. Лекин улар ўз ишининг чинакам усталари бўлиб қолишган. Уларнинг ҳар бири саккиз станокда ишлай бошлаган эди, ҳозир эса ўн тўрт-ўн бештадан агрегат қизлар ихтиёрида. Улар практика вақтида Ивановодаги донгдор тўқувчиларнинг тажрибасини ўрганган эдилар. Бу эса анча наф келтирди. Энди уларнинг ўзлари мураббия бўлиб қолишди.

Комбинатда КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа кенг қулоч ёзди. Илғор ишчи хотин-қизлардан қирққа яқин киши йиллик топшириқларини бажарганлиги тўғрисида, юздан кўпроқ киши шахсий беш йиллик планларини адо этганлиги ҳақида рапорт берди.

(ЎзТАГ).

● НОМЕРГА ХАБАР

ШОЛИ ЎРИМИ БОШЛАНДИ

КОМСОМОЛОБОД (Сурхондарё области), 28 август. (ЎзТАГ). Гагарин районидаги «Шоликор» ва «Искра» совхозларининг чекларидан сув чиқариб юборилди. Бугун ана шу хўжаликларнинг механизаторлари шоли ўримига киришдилар.

Ўзбекистон жанубидаги қимматли экин етиштириладиган зона Шеробод даштида жойлашган. Учта ихтисослаштирилган совхоздаги 7300 гектар шолипояннинг ҳар гектаридан 37,3 центнер дон олиш кўзда тутилган.

Меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини қўлланиш ҳисобига ўрим суръатини оширишга қарор қилинди. Ўримга тахт қилиб қўйилган техниканинг ҳаммаси 25 та ўрим-йиғим-транспорт отрядига ажратилди. Ҳар бир хўжаликда марказий хирмонлар тахт қилиб қўйилди. Шоли тайёрлаш пунктларига жўнатишдан олдин марказий хирмонда қуритилади ва тозаланади.

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ «АХАНГАРАНЦЕМЕНТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ, ШУ АСОСДА ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ РЕНТАБЕЛЛИГИ ВА САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЮЗАСИДАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Ахангаранцемент» бирлашмаси коллективи КПСС XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб кутиб олиш учун зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаб, КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми қарорларига, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишланиб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш йўл-йўриқларига амал қилиб, XII беш йиллик контрол рақамларини муҳокама этиб ва ўзининг имкониятларини таҳлил қилиб, мамлакатдаги илғор корхоналарнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

1986—1990 йилларда ажратиладиган капитал маблағларнинг 50 процентгача бўлган қисми ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантиришга сарфланади; XII беш йилликда маҳсулотни реализация қилиш 102,7 процент кўпайтирилади, маҳсулот ҳажми ўсишининг 75 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланади; беш йиллик мобайнида асосан илғор технология ва ишлаб чиқаришни автоматлаштиришни жорий этиш ҳисобига товар маҳсулоти таннархи 4,5 процент камайтирилади.

Энергия тежаш технологияларини жорий қилиш натижасида электр энергияси сарфлаш 2 процент, иссиқлик энергияси сарфлаш—0,8 процент, қозон-печь ёнилғиси сарфлаш—1,1 процент камайтирилади; тайёрлаш бўлинмаларини механизациялаш ва автоматлаштириш ҳисобига 2,5 процент цемент, 1 процент асбест иқтисод қилинади.

Меҳнатни ташкил қилишнинг бригада пудратини жорий этиш, иш вақти беҳуда сарфланишини камайтириш ва бошқа ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш йўли билан меҳнат унумдорлиги беш йилликнинг контрол рақамларида белгиланганидан 3—5 процент оширилади.

Юк ортиш-тушириш ишлари билан банд бўлган ходимларнинг меҳнат шароитини яхшилаш ишлари давом эттирилади, шунинг ҳисобига қўлда бажариладиган ишлар ҳажми 15 процент қисқартирилади.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш йилига 11,5 миллион сўм кўпайтирилади.

Фан билан ижодий ҳамдўстликда клинкерни куйдириш ва цементни майдалашнинг паст ҳароратли тузли технологияси асосий ишлаб чиқаришга жорий этилади, шифер ишлаб чиқаришда автомат бошқариладиган СМА—170 маркали энг илғор тахталаш машиналарини жорий қилиш ниҳоясига етказилади.

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш мақсадида 1988 йилда минерал пахта корхонасининг фенол чиқинди газларини тозалаш ишлари ўтказилади.

Цемент заводлари бўйича 1987 йилда, асбестцемент заводи бўйича 1988 йилда, минерал пахта заводи бўйича 1989 йилда иш жойларини аттестациядан ўтказиш ва рационализациялаш тамомланади.

1990 йилга бориб, «намунали меҳнат коллективи» номини олишга эришилади.

Бирлашма меҳнатчиларининг уй-жой ва маданий-маиший муассасаларга бўлган эҳтиёжини тўлиқ қондириш учун XII беш йилликда 18 минг квадрат метр уй-жой, ёш мутахассислар уйи ва кичик оилалилар уйи, озиқ-овқат магазини ва парҳезли таомлар ошхонаси фойдаланишга топширилади, ишчилар таъминоти бўлимининг маиший корпуслари, тайёрлов омборлари реконструкция қилиниб, кенгайтирилади, спорт комплекси бўлган «Цементник» маданият уйи, 80 ўринли профилакторий қуриб битказилади.

«Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бирлашманинг XII беш йиллик давлат планига киритишни сўрайди. Ҳамда бу мажбуриятларни шараф билан бажарамиз, республикани социал-иқтисодий ривожлантириш суръатларини жадаллаштиришга салмоқли ҳисса қўшамиз, КПСС XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб кутиб оламиз, деб КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ишонтиради.

Социалистик мажбуриятлар меҳнат коллективининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

«ХОРЕЗМСТРОЙМАТЕРИАЛЫ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ, ШУ АСОСДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ РЕНТАБЕЛЛИГИ ВА САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЮЗАСИДАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Хорезмстройматериали» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми қарорларига ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш йўл-йўриқларига амал қилиб, ўн иккинчи беш йиллик контрол рақамларини муҳокама этди ва зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

1986—1990 йилларда капитал маблағларнинг 60 процентдан кўпроғи ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантиришга сарфланади.

Ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқариш ҳажми контрол рақамларга нисбатан 2 процент кўпайтирилади. Маҳсулотнинг жами ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилади, ишлаётган ходимлар сони 10 процент қисқартирилиши таъминланади.

Беш йиллик мобайнида илғор технологияни жорий қилиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, қўл меҳнатини камайтириш ҳисобига маҳсулот таннархи 5,7 процент арзонлаштирилади.

Ресурсларни тежайдиган технологияни жорий қилиш борасида муттасил иш олиб борилади, шунинг ҳисобига электр энергия сарфи 7,5 процент, иссиқлик—3,7 процент, хом ашё 5 процент камайтирилиб, ичи кавак силикат ғишт ишлаб чиқариш ўзлаштирилади ва қоришмага жуда яхши ёпишадиган, сейсмик қурилишларга ярокли анча юқори маркали ғишт ишлаб чиқарилади.

Силикат ғишт ва оҳак ишлаб чиқаришнинг янги технологиясини ўзлаштириш ҳисобига бракдан кўриладиган нобудгарчилик беш йиллик мобайнида 5,5 процент камайтирилади.

Чанг тутадиган ускуналарни янгилаш ва реконструкция қилиш ниҳоясига етказилади, натижада меҳнат шароити кескин яхшиланади.

Ишлаб турган корхонани техникавий такомиллаштириш давом эттирилади, ўн биринчи беш йилликка нисбатан асосий фондларни янгилаш суръати уч баравар оширилади.

Янги автомат тахлагичлар ўрнатиш йўли билан силикат ғиштни олиш тўла механизациялаштирилади. Ғиштни қурилиш ташкилотларига пакетларда ортишни механизациялаш йўлга қўйилади.

Йилига қарийб 300 минг сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилади.

Социал-маданий тадбирлар фонди ҳисобига 48 квартирали уй, 140 ўринли болалар боғчаси, 100 ўринли профилакторий қуриб битказилади, маиший хизмат бинолари реконструкция қилинади.

Бирлашма коллективи республиканинг барча бинокорлик материаллари корхоналарини тармоқни техника билан муваффақиятли қайта қуроллантириш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилишга чақиради.

Социалистик мажбуриятлар меҳнат коллективи йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Б. Қ. ҚОСИМХЎЖАЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ МИНИСТРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўртоқ Ботир Қўчқорович Қосимхўжаев Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министри этиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.
Тошкент шаҳри.
1985 йил 28 август.

ХУШОМАД ШУНДАЙ МАККОРКИ...

ХАТЛАР УСТИДА ЎЙЛАР

Сирасини айтганда, бу мулоҳазалар мавзуси янги эмас. Ёдингиздами? «Хушомадгўйлик — жирканч, зарарли деб такрор-такрор айтилган; шундай бўлса-да, шамолга учаверди, одамлар қалбидан жой олаверди». Ё бўлмаса: «Шернинг мастларга тоқати йўқ эди, ўзи ҳам ичкиликни оғзига олмаган. Аммо лаганбардорларни ёқтирарди...»

Бундан равшан баҳо бўлмаса керак. Бироқ ҳали ҳанузгача хушомадгўйликнинг бир неча бор қораланган, мазах қилинган усуллари, ўқтин-ўқтин юзага қалқиб чиқиб қолади-да, унинг қиёфаси таъбингизни хира қилади. Редакция почтаси ҳам шундан далолат беради.

Ятимовга Тожикистоннинг Кабодиён районидаги Тельман номли колхоз раислиги лавозимини ишониб топширишди. Ғайратли, эпчил эди у, ишга бажонидил киришиб кетди. Хўжаликнинг ишлари олға босди, бу албатта, янги раҳбарни хурсанд қилмай қўймасди. У билан бирга бошқа колхозчилар ҳам хурсанд бўлишди: ахир хўжалик раиснинг куйиб-пишиши билангина эмас, уларнинг меҳнати туфайли қаддини ростлади.

Орадан кўп ўтмай Ятимов мақтовларни жуда хуш кўришини одамлар сезиб қолишди. Баъзи бировлар раис илтифотига сазовор бўлиш учун бундан дарҳол фойдаланишди. Раис билан гаплашилганда ёки йиғилишларда унинг шаънига «Сиз қурдингиз», «Сиз кўрсатма бердингиз», «Сизнинг маслаҳатингиз билан»га ўхшаш иборалар тез-тез эшитиладиган бўлиб қолди. Бора-бора мақтов сўзини яхши, чиройли айтиш, хўжалик раҳбари шаънига ҳамдусанони баландроқ олиш мусобақага айланиб кетаёзди. Унинг ўзи ҳам уялмай нетмай «Мен қурганман», «Мен кўрсатиб берганман» дейдиган бўлиб қолди.

Мазахўракка ўрганиб қолган раис энди коллективни икки бўлакка — ёқимли ва ёқимсизларга ажратадиган бўлди. Биринчиларга, умумий ишга ҳисса қўшганми, қўшмаганми, энг яхши шароитлар яратиб берарди. Иккинчиларни очиқдан очиқ ёқтирмай қўйди. Бундайларга нисбатан қонунчилик билан ҳам ҳисоблашмай кўнглига келган чорани кўраверарди, ҳатто ишдан ҳам ҳайдарди. Аслида эса бундай одамларни шахсан ёмон кўргани учун бўшатарди.

Биламан, колхоз правлениеси, партия ташкилоти қаёқда эди, деган савол беришингиз мумкин. Ҳамма иллат шунда-да, правление аъзолари орасида лаганбардорлик устун келган, партком секретари Р. Тўраевнинг ўзи эса, айтиш мумкинки, биринчи хушомадгўйга айланиб қолган.

Ҳикоямизни шу ерда тўхтатиб, мушоҳада қилиб кўрайлик. Фалокатми бу? Бахтсизликми ёки касалликми? Ўзига бино қўйган раис номаий-аъмоли/ баён этилган хатларда ана шу сўзлар бор. Хат муаллифлари шу сўзлар мағзини чақишга ҳам уриниб кўришган.

Лаганбардорлик муҳитида инсоннинг чиндан ҳам айниб кетиши турган гап. Ишбилармон, умидли ходим бор эди — маҳрум бўлинди. Нега? Менимча, лаганбардорликни гиёҳвандликка таққослаш жуда ўринлидир. Лаганбардорликка ўрганиш, худди гиёҳвандликка мубтало бўлгандек, организмни ишдан чиқаради. Жисмоний бўлмаса ҳам, ахлоқан емиради. Унинг гирдобига тушган одам қутилиб кетолмайди...

Ха, оқибати шундай бўлиши мумкин. Аммо унинг олдини олиш учун, ҳойнаҳой, ўз вақтида зарур чораларни кўриб қўйиш ҳам керак. Бунинг учун эса, иллат нимадан бошланишини билиб олишимиз лозим.

Хатлардан бирида дастлабки кезларда лаганбардорликни самимий ҳурматдан бирданига ажратиб олиш қийин бўлади, деган фикр айтилган. Ростда, қаёқдан билиб бўлади, киши ўз бошлиғини чин юракдан мақтаяптими, ёки ўз фойдасини кўзлаб, унинг қулоғига хушомадгўйлик оғусини томизяптими?

Бундай гаплар бақамти айтилганда мақсад равшан, бунинг устига хушомадгўйга эътироз билдириш чиндан ҳам қийинроқ бўлади. Лекин эртами-кечми кабинетдаги ўзаро муносабатлар минбарга ўрмалаб чиқади. Худди шу ўринда самимият билан ғаразли мақсад ўртасидаги фарқ қаердалигини илғаб олишга уриниб кўрайлик.

Бунинг учун олдинига Хабаровск ўлкасининг Верхнебуреинск районида чиқадиган «Рабочее слово» газетасига мурожаат қиламиз. Газетада «Комсомол эди — коммунист бўлди» деган мақола босилган. Мавзу муҳим: партия сафлари комсомоллар ҳисобига ўсаётгани ёритиляпти. Мақолада бундай дейилган: кейинги йилнинг ўзидагина ёш коммунистлардан Юрий Владимирович Цветков, Александр Антонович Правдивко, Надежда Александровна Полусмак масъул партиявий ишларга кўтарилдилар...»

Кўтарилдилар — бу, албатта, яхши. Лекин, ўзи, отаси ва бувасининг исмларини тўлиқ ёзиб мадҳ этиш ўқишда эриш туюлади, одатда газеталар бундай ҳолларда исми шарифларни айтиш билан кифояланилади.

Балким, редактор Б. Липин комсомолдан партия ишига ўтганларга нисбатан алоҳида ҳурмат изҳор қилмоқчи бўлгандир? Асло бундай эмас, худди шу жойнинг ўзида дурадгор, машинист, экономист бўлиб ишлаётган ёш коммунистларнинг камтарона қилиб, отасининг исмисиз ёзилган-ку. Нега буларга ҳам юқоридагиларга бўлганидек, тенг ҳурмат кўрсатилмади? Нега район партия комитети ходимларига алоҳида равиш қилиш керак? Худди шу ерга келганда савол туғилади: бу ҳурматми ёки бошқа бирон нарсами?..

Бошқа бир газетада босилган фотосурат эътиборни жалб этди: область партия комитетининг биринчи секретари янги институт очилиши муносабати билан тортилган лентани қирқмоқда. Институтнинг очилиши муҳим воқеа, албатта. Аммо шу муносабат билан газета нега қурувчилар, студентларни эмас, айни обкомнинг биринчи секретарини кўрсатди? Бу факт ҳам тасодифий эмаску, ахир? Янги кутубхона, янги театр, янги универмаг очилишида лента қирқилаётгани тасвирланган фотосуратларни босаётган бошқа газеталар ҳам бор... Рўпарангизда яна раҳбарни кўрасиз!

Энди мавзуимизнинг нозик ва қалтис томонига — хушомадгўйликка муносабат масаласига ўтайлик. Иқрор бўлинг, сени мақтаётганда хушомадгўйга тўғридан-тўғри эътироз билдириш осонмас. Лекин шундай қилиш керак. Бунда воқеа-ҳодисаларни реал баҳолаш мезон бўлиши лозим.

Одатда лаганбардорлар қармоғига нокамтаринлар илинади. Хушомадгўйликни бажонидил қабул қиладиганлар уни рағбатлантиришади. Чунончи, кейинги икки йил мобайнида Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети, Хабаровск ўлка, Олмаота область партия комитетлари пленумларида бюро аъзолари, секретарлар шаънига биронта ҳам жиддий танқидий фикр айтилмади. Бунинг ўрнига турли-туман мақтовлар дўлдек ёғилди, ваҳолонки, бу регионларда ҳамма иш ҳам жойида эмас. Бу партиявий камтарликни унутиб қўйиш, принципсизликка эрк беришнинг ўзгинаси эмасми?

Қиёслаш учун у ёки бу раҳбар ўз шаънига айтилаётган мақтовларга кескин эътироз билдирган ҳоллардан анча-мунча мисол келтириш мумкин. Бундай муносабатлар лаганбардорларни бошидан совуқ сув қуйгандек ҳовридан туширади. Шундай қилиниши партиямизнинг ленинча анъаналарига жуда мос бўлиб тушади.

В. И. Ленин туғилган куннинг эллик йиллиги нишонланишига қандай муносабатда бўлганлигини эслайлик. Маълумки, у йиғилишнинг охиридагина етиб келди ва уни «юбилей нутқлари эшитишдан халос қилган»ликлари учун миннатдорчилик билдирди. Ўз нутқини эса бундоқ қараганда кутилмаган, юбилей тантанаси учун мутлақо қовушмайдиган масалага бағишлади. В. И. Лениннинг «Бизнинг партиямиз, ҳозир, эҳтимол, жуда хавфли аҳволга, — яъни ғурурланиб кетган киши аҳволига тушиб қолиши мумкин. Бу жуда ҳам аҳмоқона, шармандали ва кулгили аҳволдир, — деб айтди.

Бу буюк ва камтарин инсон ўз шаънига айтилган табриклардан сўнг мана шулар ҳақида ўйлаган эди!

Баъзи бировлар буни гапириб ўтиришга арзимайдиган нарса дейишлари мумкин: хўп, мақташса мақташибди-да, нима бўпти! Хушомаднинг зарари қайга борарди? Айтайлик, мақташади, кўкларга кўтаришади, қасидалар ўқишади. Майли, агар уларга ёқса айтаверишсин. Эҳтимолки, чиндан ҳам «ўзларича» айтаверишлари мумкиндир?

Йўқ, буларнинг ҳаммаси шунчаки зиён-заҳматсиз кечмайди. Мақтовга учувчи кишиларнинг бора-бора юз тубан кетиши ҳақида сўз юритдик. Яна бир қонуният ҳам бор: қаерда лаганбардорлик илдиз отса, ўша ерда турмушимизнинг бошқа нормалари, албатта, бузилади. Бундай бузилишлар бўлган жойда эса адолат бўлмайди, у ерда муқаррар равишда маънавий ёки моддий зарар кўрилади. Энг муҳими лаганбардорликни рағбатлантириш муҳитида, раҳбарлар ва улар билан ходимлари ўртасида қандай муносабатлар юзага келишида ва бу муносабатларнинг ишга қандай таъсир кўрсатишида.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида «Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашнинг ленинча принципларига қатъий риоя қилиш зарурлиги» тўғрисида гапирилди: «Қаерда бу принциплар бузилаётган бўлса, ходимлар шахсий садоқатига, ёқиш-ёқмасликларига, ошна-оғайнигарчиликка қараб тайинланаётган бўлса, ўша ерда танқид ва ўз-ўзини танқид сўзсиз равишда сўниб боради, омма билан алоқалар сусайиб кетади ва оқибатда иш барбод бўлади».

Агар бошлиқ атрофига «ўз» одамларини тўплаб олса нима бўлади? Яъни кадрлар шахсий садоқатига кўра, мартабали раҳбарнинг хоҳишларини дарҳол илғаб олишига қараб кўтарилса нима бўлади? Бундай пайтда ҳар қандай масаланинг муҳокамаси раҳбарнинг фикрларини кўр-кўрона «якдиллик билан қўллаб-қувватлаш»га айланиб қолади. Бошқача фикрлар-чи? Бундай фикрлар энсани қотиради, ҳатто ғазабни қўзғатади. Ўз фикрига эга бўлган ва уни очиқ-ойдин баён қиладиган, эътироз билдира оладиган кишиларни кайфиятни бузмасликлари учун «силжитиб қўядилар». Хилма-хил фикрлар ва нуқтаи назарларни қиёсламасдан туриб, масалаларни ҳақиқатан коллектив таҳлил қилиб бўладими, энг аниқ ечимни ишлаб чиқиш мумкин-ми? Амалий муҳокама ўрнига пуч мақтовлар жўрлиги ҳақиқатдан йироқлаштиради. Баъзи жойларда шундай бўлаяпти-ку.

Хушомадгўйлик гиж-гижлатадиган нафсоният ва манманлик, баландпарвозлик ва нокамтаринлик, юқорида айтилганидек, камчиликларга қарши курашнинг танқид ва ўз-ўзини танқиддек таъсирчан кучини пучга чиқаради. Баландпарвоз мақтовлар устун келган жойда соғлом танқидга ўрин ҳам қолмайди. Бу эса ўз вақтида очиб ташланмаган ва бартараф этилмаган камчиликларнинг кўпайишига олиб боради.

Бундай касаллик айниқса шуниси билан зарарлики, у пайдо бўлиши ҳамоно илдиз отиб, ҳар томонлама ёйила бошлайди. Худди шундай жойда кадрлар ғоявий ўсишдан, сиёсий чиниқишдан тўхтайди. Бундай касалликларга қарши иммунитет лозим. Уни партиявий таъсирнинг бутун чоралари билан юзага келтирмоқ мумкин. Раҳбарнинг манманлиги, унинг ленинча иш услуби ва камтарона яшаш талабини менсимаслиги қанчалик қимматга тушиши тажрибадан маълум.

Раҳбар бўлиш имтиёз эмас. Буни ҳамиша унутмаслик керак. Раҳбар бўлиш — аввало ўзида масъулият ҳиссини ошириш демакдир. Раҳбар бўлиш — куч-ғайрати ва билимларини, тажрибалари ва асабларини аямасдан халққа хизмат қилиш демакдир. Ленин типидаги раҳбар шахсий шуҳрат деган нарсани хаёлига ҳам келтирмайди. Раҳбарлар ўз ҳаётини бағишлаган кишиларга хизмат қилиш тўғрисида ўйлайди. Шундай бўлганда эса, қўшиқларда айтилганидек, шуҳратнинг ўзи уни топаверади. Албатта, агар сен унга муносиб бўлсанг...

Лаганбардорлик ва нокамтаринликка қарши курашиш учун чамаси муайян жамоатчилик фикрини янада активроқ қўзғотиш, у ёки бу ходимнинг шахсий хизматларини меъёридан ортиқча кўкларга кўтариш йўлидаги уринишларга кескин зарба бериш лозим. Лаганбардорликка қарши, унга рўжу қилувчиларга қарши энг қаттиқ ва принципиал чоралар кўрилмоғи лозим. Шунга ўхшаш ҳолларни эса дарҳол илғаб олиш керак.

Колхоз раиси Ятимов ва партия ташкилотининг секретари Тўраевга қайтайлик. Уларга нисбатан қандай чоралар кўрилди? Район партия комитети раисга нисбатан кўрсатиб ўтилсин деган жазо қўллади. Қўрғонтепа область партия комитетининг аралашуви билангина Ятимовга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди ва у вазифасидан бўшатилди. Лекин бундай чора колхоздаги ишлар тўла барбод бўлгандан кейингина кўрилди-да. Тўраевга эса шундан кейин ҳам ҳеч қандай жазо кўрилмади. Боз устига, у ҳатто район партия комитети ҳузуридаги партия комиссиясининг раислигига кўтарилди...

Лаганбардор айёр бўлади! Унга қолса нималар қилмайди. У «керакли» шахснинг кўнглини ҳам овлайди, ўтмишини ҳам билиб олади ва, ҳатто, орзу-умидларидан ҳам хабардор бўлиб юради. Ширин сўзни «ўрнида ва вақтида» ишлатади. Шунда ҳам бақрайиб туриб эмас, балки нозиклик билан, қандайдир бир айлантириб айтади. Қарабсизки, унинг гапларига учганингни ўзинг ҳам билмай қоласан.

Лаганбардорнинг қармоқ ташлашига принципиал бўлайлик. Унинг найрангларига муросасиз бўлайлик.

В. КОЖЕМЯКО.
(«Правда», 28 август).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

АКТИВЛИКНИ ОШИРИБ

Қувасой чинни заводи қуйиш-қолиплаш цехи коммунистлари ҳисобот-сайлов йиғилишига тўпландилар. Партия группаси ташкилотчиси Р. Маматов ҳисобот доклади қилди. У бир йил ичида партия группаси жанговарлик қобилияти ҳамда ташаббускорлиги ошганлиги, меҳнат коллективи ўртасида уюшқоқлик, ижодкорлик, новаторларча ишлаш, янгиликка интилиш каби фазилатлар қарор топганлигига алоҳида тўхталди. Ишдаги баъзи камчиликлар ва қусурлар рўйи-рост айтилди.

— Янги техника ва технологияни жорий этмасдан, ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштирмасдан туриб кўзланган маррага эришиб бўлмайди, — деб сўзида давом этди у. — Шуниси диққатга сазоворки, группа теварагига уюшган коммунистлар айни шу масалада тилга олса арзигулик ишларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, коммунист, рационализатор Ғ. Султонов биринкетин 12 та рационализаторлик таклифини киритди. Бу таклифлар ишлаб чиқариш жараёнини яхшилади, 43 минг сўмлик иқтисодий самара берди. Коммунист Й. Абдулазизов ҳам сўнгги пайтларда 4 та рационализаторлик таклифи киритиб, корхонага 7 минг сўмлик иқтисодий наф келтирди.

Цехда етти ойлик план 100,9 процент қилиб адо этилди. Пландан ташқари 170 минг дона ярим фабрикат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Шу давр мобайнида цех корхонада уч марта социалистик мусобақа ғолиби, деб топилди.

Музокараларда қатнашган коммунистлар қўлга киритилаётган ютуқлар билан бирга юз бераётган камчиликларга ҳам тўхталдилар.

— Орамизда, — деб таъкидлади коммунист Н. Ильичева, — КПСС Устави талабларидан четга чиқаётган, коллектив шаънига доғ тушираётган баъзи бир коммунистлар ҳам бор. Коммунист О. Орипов спиртли ичимлик истеъмол қилиб, коллектив юзини ерга қаратди. Тўғри, у партиявий жазо олди, лекин партия группаси, қолаверса, барча коммунистлар ғоявий-сиёсий ишлар савиясини яхшилашга изчиллик билан аҳамият берганида эди, бундай факт содир бўлмасди.

Цех бошлиғи коммунист Ғ. Султонов сўз олиб, шундай деди:

— Коммунистларимиз, барча ишчи ва хизматчиларимиз бундан ҳам унумлироқ ва самаралироқ ишлашлари мумкин эди. Бунинг учун эса баъзи бир камчиликларга қатъиян барҳам бериш даркор. Масалан, чойнак линияси дастгоҳлари яхши созланмайди. Оқибатда линия тўхтаб, талайгина иш вақти бекор кетяпти. Линияларнинг тўхтовсиз ва бенуқсон ишлаши учун жавобгар Р. Исмоилов, Б. Шерматов эса ҳамма вақт ҳам масъулиятни чуқур ҳис этаётганлари йўқ.

— Ҳисобот даврида корхонамиз, жумладан, бизнинг цехимиз ҳам янги, иш унуми юксак ускуналар билан жиҳозланди, — дейди коммунист Й. Абдулазизов. — Технологик интизомга қатъий риоя қилинса, фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришимиз мумкин. Лекин ҳамма вақт ҳам технология талабларига қатъий риоя қилинмаяпти. Чунончи, чинни маҳсулотлари учун лой тайёрлашда ортиқча намлик бўлиши одат тусига кириб қолган. Оқибатда технология жараёни бузилиб, маҳсулот сифатига салбий таъсир этди. Сифатсиз маҳсулот чиқаришга йўл қўйиляпти.

Музокарада сўзга чиққан коммунистлар, шунингдек, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, прогулчиларга қарши кураш ҳамда иш вақтидан унумли фойдаланиш соҳасида ҳозирга қадар камчиликларга йўл қўйиб келинаётганини кескин танқид қилдилар. Ҳисобот-сайлов йиғилишида иштирок этган Қувасой шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари Ҳ. Қосимов цех коммунистлари активлиги ва уюшқоқлигини янада ошириш, камчилик ва нуқсонларга нисбатан муросасиз бўлиш лозимлигини таъкидлаб ўтди. Йиғилиш партия группаси жанговарлигини бундан буён ҳам ошириш, барча ишларни юксак талаблар даражасига кўтариш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланган қарор қабул қилди.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ГВАРДИЯЧИ БЎЛИШ ШАРАФИ

Механизаторларни фахр билан «дала гвардиячилари» деб аташлари бежиз эмас. Демак, ҳақиқий гвардиячи бўлиш, ҳамиша олдинда бориш — ҳар бир механизаторнинг бурчи. Бу жабҳада коммунистлар шахсий намуна кўрсатишга даъват этилганлар.

Ҳазорасп районидаги «Ленинград» колхози устахонаси партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида қишлоқ хўжалигида техника тараққиёти ва коммунист масъулияти тўғрисида очиқчасига гап борди. Цех партия ташкилоти секретари Ж. Ражабовнинг ҳисобот докладида, музокараларда қатнашган нотиқларнинг сўзларида ютуқлар ҳам, камчиликлар ҳам холисона, рўй-рост кўрсатиб ўтилди. Диққат-эътибор ишдаги нуқсонларни бартараф этишга, ҳал қилинмаган муаммолар ечимига қаратилди.

Колхоз етарли техника базасига эга. Шу беш йилликнинг ўзида турли маркадаги 17 та трактор, 5 та пахта териш ва кўсак чувиш машиналари, 20 та плуг, сеялка ва культиватор, 10 та прицеп, 7 та автомашина сотиб олинди. Аммо мавжуд машина ва механизмлар қувватидан тўла фойдаланилмаётир.

Шундай бир мисол келтирилди: ўтган йили планда белгиланган 2 минг тонна ўрнига атиги 20 тонна пахта машинада терилди. Мавжуд 12 та терим машинаси қуруқ савлат тўкиб турди, ахир ана шу техникага колхознинг озмунча пули сарф бўлдими? Деҳқоннинг оғирини енгил қилмаса, механизм кўплигидан нима фойда? Ҳар бир центнер пахтанинг таннархи пландагидан 18 сўм қимматга тушганлиги сабабларидан бири ҳам механизацияга кенг йўл очиб берилмаганлигидир.

Техниканинг асосий қисми колхоз устахонасида ремонт қилинади. Ҳар бир механизмнинг бетўхтов, серунум ишлаши ремонтнинг сифатига боғлиқ. Кейинги даврда устахонада анчагина асбоб-ускуналар янгиланди, 2 та токарлик, битта вертикал пармалаш станоклари ўрнатилди, пайвандлаш цехи, вулканизация ишга туширилди. У. Бобоев, И. Самандаров, Р. Сиддиқов каби коммунистлар техника ремонтини аъло сифатли ўтказишда намуна бўлишяпти.

— Устахонани реконструкция қилиш 1981 йилда бошланди. Лекин бу ишни тезроқ ниҳоясига етказиш чоралари кўрилмаётир. Ҳар гал партия йиғилишида бу масала тилга олинади, амалда эса аҳвол ўзгармаётир,— деди кекса коммунист, механик Юсуф Абдураҳмонов.

Музокарада сўзга чиққан Қ. Ҳасанов, А. Рўзметов, Р. Сиддиқов, Б. Полвонов ва бошқа коммунистлар устахона партия ташкилоти сўз ва иш бирлигини таъминлашда етарли фаолият кўрсатмаётганлигини конкрет фактлар асосида айтиб беришди. Ҳисобот даврида 13 та йиғилиш ўтказилиб, 15 та масала муҳокама қилинган. Аммо йиғилиш қарорларидаги тадбирларнинг аксарият қисми қоғозда қолиб кетган. Коммунистлар илгари сурган 23 та таклифдан 7 таси бажарилмаган. Топширилган иш учун кадрлар масъулиятини ошириш, КПСС Устави талабларининг бажарилишини назорат қилишда изчиллик, талабчанлик етишмаяпти. Оммавий-сиёсий ишни ташкил қилишда расмиятчиликка йўл қўйилмоқда.

Колхоз партия комитети (секретари Ё. Бобожонов) цех ташкилотларига раҳбарликни бўшаштириб юборганлиги, уларнинг иш усул ва услубини такомиллаштиришга яқиндан ёрдам кўрсатмаётганлиги музокараларда алоҳида қайд этилди. Шунингдек, коллектив хўжаликнинг мулки, деҳқоннинг мустаҳкам таянчи бўлмиш техникани сақлаш, ундан фойдаланишдаги хўжасизлик қаттиқ танқид қилинди. Колхоз бош инженери Қ. Рўзметовнинг масъулиятсизлиги ва эҳтиёт қисмлар етишмаслигидан механизмлар ойлаб бекор туришига доир конкрет фактлар келтирилди.

Шофер Ш. Абдураҳимов транспорт воситалари қаровсиз қолдирилаётганлигига эътиборни жалб қилиб, автомобиль гаражи қурилиши масаласини ҳал этиш вақти етганлигини айтди.

Ҳисобот-сайлов йиғилиши қабул қилган қарорда партия ташкилотининг шу кунлардаги долзарб вазифалари, жумладан, машина теримига тайёргарлик ишларини жадаллаштириш, механизаторлар мусобақасини тобора авж олдириш, КПСС XXVII съезди шарафига олинган юксак мажбуриятларни бажаришда коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлигини ошириш зарурлиги уқтириб ўтилди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Хушнуд Салоҳиддинов республика «Госкомсельхозтехника»си Оқёр моторремонт заводининг етакчи мотористларидан. У корхонага ўтган йили, Совет Армияси сафида хизматни ўтаб қайтгандан сўнг келганди. Ҳарбий хизмат унга кўп нарсани, асосийси эса— интизомлилик, топширилган вазифани аниқ бажариш, иш вақтининг ҳар бир минутини қадрлашни ўргатди.

Айнан мана шу хусусиятлар туфайли Хушнуд коллектив билан тезда тил топишиб, жамоат ишларига актив киришиб кетди ва ўртоқларининг ҳурмат-эътиборини қозонди.

Суратда: Хушнуд Салоҳиддинов.

Р. Ашуров фотоси (**ЎзТАГ**).

УЗОҚ МУДДАТЛИ ОРБИТАЛ УЧИШ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 27 август. (ТАСС). Космонавтлар Владимир Жонибеков билан Виктор Савиних 83 суткадан бери орбитада учиб юрибдилар.

Ўтган кунларда экипаж асосан «Космос-1669» йўлдоши билан якунловчи ишларни ўтказди, бу йўлдош ўз конструкцияси жиҳатидан «Прогресс» типидаги юк кемаларига ўхшаш эканлиги илгари хабар қилинган эди.

Келтирилган юклар ва илмий аппаратларни космонавтлар белгилаб қўйилган жойларга ўрнатдилар, «Родник» системасининг ёрдами билан станция идишларига сувни қуйиб олдилар. Бирлашган мотор қурилмасининг биринчи секцияси бакларига қўшимча равишда ёнилғи ва оксидловчи модда тўлдирилди.

Ернинг табиий ресурсларини тадқиқ қилиш ва атроф-муҳитни ўрганиш программасига мувофиқ космонавтлар қуруқлик ва дунё океани акваториясининг айрим районларини бир неча бор оддий кўз билан кузатдилар ва суратга олдилар.

Кеча орбитал комплекс ичида «субстрат» биологик экспериментининг биринчи босқичи бажарилди, экспериментдан кузатилган мақсад олий ўсимликларни вазнсизлик шароитларида ўстиришнинг турли усуллари самарадорлигини аниқлашдан иборат.

Бугун станция бакларига қўшимча ёқилғи қуйиш давом эттирилди. Бу ишлар учишни бошқариш марказидан берилган командаларга мувофиқ бажарилади ва экипаж томонидан назорат қилиб турилади.

Космонавтлар ишлатилиб бўлган асбоб-ускуналарни «Космос-1669» йўлдошининг бўшаб қолган юк бўлмасига жойлайдилар, орбитал комплексига бевосита яқин жойда атмосфера параметрларини ўлчашнинг навбатдаги туркумини ўтказадилар.

Учиш нормал ўтмоқда. Космонавтлар Владимир Жонибеков билан Виктор Савиних соғлом, ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ВАЗИФАСИДАН ЧЕТЛАТИЛДИ

Андижонлик А. Солиев редакцияга йўллаган хатида шаҳар ва шаҳарлараро телефон станциясида тартибсизликлар юз бераётганлиги ҳақида ёзган эди.

Ушбу шикоят юзасидан текшириш ўтказган АНДИЖОН ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ йўллаган жавобда қайд этилишича, ҳақиқатан ҳам аҳолига телефон алоқаси хизмати кўрсатишда жиддий камчиликларга йўл қўйилган.

Мазкур масала станция коллективи ўртасида муҳокама этилди. Ишда нуқсонларга йўл қўйганлиги учун станция бошлиғи Т. Болтабоев вазифасидан четлатилди.

Ҳозирги вақтда йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш, аҳолига телефон алоқаси хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан чора-тадбирлар кўрилаётир. Уларнинг бажарилиши устидан доимий назорат ўрнатилди.

Газетхон мулоҳазаси

ҚАЧОН ТАРТИБ ЎРНАТИЛАДИ?

Партия ва ҳукуматимиз совет кишисининг турмуши фаровон бўлиши учун барча ишларни қилмоқда. Ҳаётимизда учраб турадиган айрим салбий ҳодисалар таг-томири билан тугатилмоқда. Социал адолат принципларининг рўёбга чиқиши натижасида меҳнаткашларнинг ижодий активлиги тобора ошмоқда.

Маълумки, меҳнат кишисининг кайфияти кўп жиҳатдан унга кўрсатиладиган хизмат даражасига боғлиқ. Харидор магазинга кириб излаган нарсасини тополмаса, ёки қайсидир бир юлғич сотувчи унинг ҳақидан уриб қолса, у ўзини қандай ҳис қилиши мумкин? Айрим савдо ходимлари мана шундай йўл билан жамиятимизга катта маънавий зарар келтирмоқдалар.

Яқинда мен партия ветерани сифатида давлат савдо инспекцияси томонидан ўтказилган баъзи текширишлар натижаси билан қизиқдим. Текшириш давомида иши назоратга олинган ҳар икки савдо тармоғидан биттасида савдо қоидалари бузилаётгани аниқланган. Масалан, ўтган ойнинг охирида Бухоро шаҳридаги 15-гастроном ходими М. Шокирова ва шаҳар озиқ-овқат савдосига қарашли 45-магазин сотувчиси А. Шамсиддинов спиртли ичимликлар билан савдо қилишдаги тегишли қонун-қоидаларни бузиб эндигина 19 ёшга тўлган ёшларга арақ сотишди. Ғиждувон район матлубот жамиятига қарашли 17-магазин сотувчиси С. Тошева эса ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши қизғин кураш кетаётганлигини назар-писанд қилмай 30 июль куни эрталаб соат 10 бўлмаёқ арақ савдосига киришиб кетди. Бунинг устига текшириш пайтида харидор ҳақидан 33 тийин ўмариб иккинчи бор қонунсизликка йўл қўйди. Худди шундай ҳодисалар Қоракўл район матлубот жамиятининг 12-магазини ва бошқа савдо тармоқларида ҳам содир бўлди.

Савдо ташкилотларини текширувчи айрим инспекторлар савдо қоидаларини қўпол бузиш ҳолларини кўра-била туриб, ҳеч қандай чора кўришмайди. Ҳатто, харидор ҳақидан уриб қолиш, тақчил товарларни пештахта остига яшириб қўйиб, уни ортиқча нархда сотиш ҳоллари устидан чиққанда ҳам баъзан ўзларини кўрмаганликка солишади.

Эндиликда бундай ҳолларга тоқат қилиб бўлмайди. Партия, совет, жамоат ташкилотлари савдо иши назоратига меҳнат коллективлари вакилларини, халқ депутатларини кўпроқ жалб этишлари зарур. Савдо ташкилотларида маънавий иқлимни соғломлаштириш мақсадида синалган коммунистлар, комсомолларни ишга юбориш лозим. Савдода ҳалол меҳнат қилаётган кишилар тажрибасини кенгроқ ёйиш керак. Энг муҳими, савдо ташкилотлари раҳбарларига нисбатан талабчанлик оширилсин. Айрим ҳолларда улар кадрлар етишмайди, деган баҳона билан харидор эмас, қонунбузар ходим тарафдори бўляптилар.

Фаровон замонамизда ҳалол меҳнат қилиш ўрнига текин даромад излайдиган кишиларга савдода ўрин бўлмаслиги учун бутун жамоатчилик қаттиқ кураш олиб бориши керак.

Ҳамро МАҲМУДОВ,
1931 йилдан КПСС аъзоси, Иттифоқ аҳамиятига молик шахсий пенсионер.

• РИВОЖЛАНГАН СОЦИАЛИЗМ: НАЗАРИЯ ВА ТАЖРИБА •

СОЦИАЛ АДОЛАТ

ПАРТИЯ ва совет халқининг жўшқин бунёдкорлик фаолияти туфайли совет жамияти бугунги кунда социализмнинг юксак нормаларига тенглашган ҳолда олға томон боришимиз мумкин бўлган марраларга чиқиб олди. Бу ҳол ҳаётий фаолиятимизнинг ҳамма соҳаларига, жумладан, «Ҳар кимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга меҳнатига яраша» принципининг амалга оширилишига ҳам дахлдордир.

«Ҳар кимга меҳнатига яраша» принципи социалистик адолат асосларининг асосидир. Шу билан бирга, бу принципни одамлар томонидан шунчаки тўқиб чиқарилган, уларга худди шу адолат кучи билангина маъқул бўлган қандайдир бир қоида деб ўйлаш нотўғридир. Бу ўринда гап социализм ишлаб чиқариш муносабатларининг энг жиддий томонларидан бирини тартибга солувчи **объектив иқтисодий қонун** ҳақида бормоқда. Иқтисодий зарурият бу ўринда ўзига хос адолат кучи билан «эритилгандир». Натижада меҳнатга яраша ҳақ тўлаш принципи совет жамияти ҳаётининг **этик, ахлоқий нормалари сифатида ҳам намоён бўлади, қиймат** характерини олади. Шунинг учун ҳам бу принципни бузиш ишлаб чиқариш кўрсаткичларигагина эмас, балки, ҳалол меҳнат қилувчиларнинг психологиясига ҳам, маънавий ҳолатига ҳам зарарли таъсир кўрсатади. Бу принцип амалда изчиллик билан қўлланилишига эришиш ҳаётимизнинг энг муҳим соҳаларидан бирини социализмнинг олий талаблари даражасига кўтариш демакдир.

Кўп йиллик тажриба шуни кўрсатадики, «меҳнатга қараб ҳақ тўлаш» принципининг икки душмани, кушандаси бор. Ана шуларга қарши кураш олиб борилмаса тақсимот соҳасида қатъий адолат ўрнатиш анча қийин. Бу кушанданинг биринчиси «бараварлаштиришга уриниш тенденцияси»дир.

Ҳақиқатан ҳам, ишнинг реал натижалари учун эмас, балки, ишга шунчаки келиб кетганлиги учун иш ҳақи ёзиш, илғорларга ҳам, қолоқларга ҳам баб-баравар мукофот тўлаш адолат принципларига мутлақо зиддир. Бундай иш тутиш дангаса, бракчига ҳомийлик қилинди ва айни вақтда яхши, ҳалол ходим камситилди, демакдир. Бундан ташқари, кам меҳнат эвазига илғорлар билан бир даражада туриш, ҳатто улардан ҳам яхшироқ яшаш муқаррар равишда баъзиларда: «жон куйдириб ишлаш шарт эмас эканда», деган тушунчани келтириб чиқаради, текинхўрлик ҳолларига йўл очиб беради.

Бизнинг моддий ва маънавий рағбатлантириш системамиз ҳар доим ва ҳамма жойда адолатли бўлишни таъминлаш ва ҳар бир кишининг меҳнат ҳиссасига объектив баҳо беришга даъват этади. Партиямиз масалани худди шундай тарзда қўймоқда. Бироқ ходимларнинг иш ҳақидан норозилиги кўпинча шу иш ҳақининг даражасидан эмас, балки, меҳнатга ҳақ тўлашни ташкил этиш кўнгилдагидек тартибга солинмаганидан, иш ҳақи ҳажмларидаги мавжуд нисбатлар билан боғлиқ бўлган адолатсизликдан келиб чиқади. Масалан, айнан бир малакадаги ишчилар баъзан ҳар хил иш ҳақи оладилар. Чунки, улар турли идораларга қарашли корхоналарда ишлайдилар. Бу ҳол социал қулайликлар билан таъминланишга — заводнинг ўз болалар боғчаси, медицина, санитария бўлими, профилакторийси бор-йўқлигига ҳам қарайди.

Кишиларнинг меҳнат активлигини баъзан иш ҳақи ҳажмида сунъий равишда белгиланган «энг юқори» ставка ҳам сусайтириб туради. Бундай практикани ҳар хил изоҳлашади. Лекин асосан: иш ҳақи фондини ортиқча сарфлаб юбормаслик керак, дейишади. Ҳақиқатан ҳам бу фондни ортиқча сарфлаб юбориш ярамайди. Шундай экан, нима қилиш керак? **Ходимларнинг барча категориялари бўйича ходимлар сони ва иш ҳақи фонди расчетини, ички планлаштириш ва хўжалик ҳисобини ташкил этишни, иш ҳақи ва мукофотлаш системасини ходимларнинг пировард коллектив натижага эришишга қўшган ҳиссасига қараб ишлаб чиқишни тўла равишда корхоналар ва ташкилотларга бериш керак,** деган таклиф кўпдан бери долзарб масала қилиб қўйилмоқда. Бунда шуни назарда тутиш керакки, меҳнат коллективларининг ишловчи ходимларнинг сонини камайтиришга уринишлари ҳар доим ҳам яхши самара беравермайди. Айниқса, ишловчилар сонини камайтириш ҳисобидан ҳосил бўладиган иш ҳақи фондининг тежами энг яхши ходимларни рағбатлантириш учун фойдаланилмаган тақдирда шундай бўлади. Иқтисодий эксперимент шароитидаги ишларнинг баъзи якунлари шундан далолат берадики, иш ҳақи фондларини ҳосил қилишнинг барқарор нормативлари корхоналарнинг коллективларини кам ходим билан планларни бажаришга рағбатлантирмоқда. Бу ҳол меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига маҳсулот чиқаришни кўпайтириш имконини бермоқда. Тажриба экспериментнинг бир қатор асосий қоидаларини чуқурлаштириш лозимлигини ҳам кўрсатмоқда. Жумладан, бу йил социал-маданий тадбирларнинг фондларини ҳосил қилиш нормативлари кўпайтирилмоқда.

Сўнгги вақтларда халқ хўжалигининг бенстисно ҳамма тармоқларида меҳнатни ва унга тўланадиган ҳақни бирбири билан янада маҳкамроқ боғлаш имконини берадиган бошқа чора-тадбирлар ҳам кўрилмоқда. Бу жиҳатдан, масалан, илғор хўжалик ҳисобидаги бригадаларда катта тажриба тўпланди.

БАРАВАРЛАШТИРИШГА қаратилган тенденция корхонанинг иш ҳақини ўзбошимчалик билан ошириб юбориш йўли билан ходимларни ушлаб туриш ёки бошқа жойдан келтиришга мажбур бўлишдан келиб чиқадиган ишчи кучи дефицити (етишмаслиги)га ҳам кўп жиҳатдан боғлиқдир. Тақсимот ёки тақсимлаш муносабатларини такомиллаштираётганда меҳнат жараёнидаги ўзаро муносабатларнинг комплексини ҳисобга олмоқ зарур. Бу ўринда гап, аввало, экономикани интенсивлаш суръатларини жадаллаштириш, халқ хўжалигининг барча соҳаларида уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлаш ҳақида бормоқда. Худди соат механизмидек аниқ ишлаётган экономика (биз худди шунга интилмоқдамиз) айрим ношуд ходимларнинг асоссиз даъволарига катта тўсиқ қўяди, меҳнатга қараб ҳақ тўлаш социалистик принципи асосларини янада мустаҳкамлаш имконини беради.

Ана шу асосий принципни амалга ошириш ҳақида гап борар экан, унинг иккинчи кушандаси — ишлаб топганига нисбатан дабдабали яшаш, аниқроғи, текинхўрлик хусусида ҳам айтиб ўтиш керак. Бундай ҳолларга қарши курашнинг қандайдир универсал воситалари йўқ, албатта. Иқтисодий, ташкилий ва ҳуқуқий тартибдаги комплекс чораларни доимий пропагандистик куч-ғайрат билан, яъни доимий тушунтириш ишлари олиб бориш йўли билан уйғунлаштириш меҳнат ўлчови билан истеъмол ўлчови устидан қаттиқ контрол ўрнатишни таъминлай олади. Шу муносабат билан контролнинг ҳар хил формаларини янада ривожлантириш, унга ялпи контрол тусини бериш, ошкоралик принципини изчил ўтказиш, хўжалик практикасида, ҳуқуқий нормаларда пул маблағлари ва моддий бойликларнинг назоратсиз ҳаракат қилиши учун, ҳар қандай суиистеъмолликларнинг юз бериши учун шароит яратадиган нуқсонларни ўрганиш ҳамда бартараф этиш ҳамон долзарб масала бўлиб турибди.

Бу ўринда уялмай-нетмай давлат ҳамёнига кўз олайтирувчи ёки ўзининг хизмат мавқеидан ғаразли мақсадларда фойдаланишга уринувчиларга ҳеч қандай шафқат бўлмаслиги керак. Агар чуқурроқ ўйлаб қаралса, бундай шахсларнинг хатти-ҳаракати тузумимиз моҳиятининг ўзини, дунёқарашимизнинг марказий ғоясини, социал адолат ғоясининг ўзини кўпоришдир. Шунинг учун ҳам бу ўринда қонун муросасиз бўлиши, у, албатта, қўлланилмоғи лозим. Шунинг учун ҳам В. И. Лениннинг қуйидаги огоҳлантириш сўзлари ҳар қачонгидан ҳам актуалдир: «Бу масалада ҳар қандай бўшанглик қилиш, ҳар қандай иккиланиш, ҳар қандай раҳмдиллик қилиш — социализм олдида қилинган ғоят катта жиноятдир».

Сўнгги йилларда жамоат бойлигини талон-торож қилувчилар, порахўрлар, чайқовчиларга қарши кураш кенг авж олмоқда. Партия ташаббуси билан қонунчиликни мустаҳкамлаш борасидаги чора-тадбирлар экономикадаги ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшилашда яққол кўринмоқда, кишиларнинг кайфиятини кўтармоқда. Бу ўриндаги алоқадорлик тўғридан тўғри, яққол кўзга кўриниб турибди. Чунки, жамият меҳнатсиз даромад, бойлик орттирувчиларга қарши ўз муросасизлигини сўзда эмас, балки, амалда, ҳамманинг кўзи ўнгида исботлаётган экан, бу билан ҳалол меҳнатни социал жиҳатдан рағбатлантирмоқда, маънавий қўллаб-қувватламоқда.

Бизнинг қонунчилигимизда гражданларнинг индивидуал меҳнат фаолияти мустаҳкамлаб қўйилган. Давлат шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришни мақсадга мувофиқ билиб рағбатлантирмоқда, бозор пештахталарида хўл мевалар, полиз экинлари, бошқа маҳсулотларнинг кўп ва арзон бўлишига ҳаракат қилмоқда. Лекин киши иш кунидан кейин ўз томорқасида тер тўкиб, ер чопиб, кейин ортиқча маҳсулотни колхоз бозорига олиб борганини бошқа гапу, етиштирилган сабзавотлар, меваларни бозорда ошиқча нархда сотиб ижтимоий ишлаб чиқаришдаги меҳнат афзаллигидан кўз юмгани бошқа гап. Маҳсулотни ошиқча нарх билан сотган кишилар бу маҳсулотларни давлатга қарашли ерда етиштирганликларини, бунда ўз эҳтиёжлари учун кўп сув, электр энергияси, газдан фойдаланишларини, бу қулайликлар учун коммунал хизмат тариқасида ҳақ олинишини, маҳсулотлар ва товарларни ҳамма қатори магазинлардан қатъий давлат нархларда харид қилишларини ҳам ўйлаб кўриш керак.

Мамлакатимизнинг жанубида етиштирилган хўл мевалар шимолий бозорларда сотилишидан тушган пул баъзан пўлат қуювчи ёки шахтёр, профессор ёки йирик корхона директорининг иш ҳақидан ошиб кетиши ҳоллари ҳам адолатсизлик кўринишидир. «Ғойиб»дан келган бундай даромадлар эса кўпинча ҳисобга олинмаётир.

Бу ўринда СССР Конституциясида мустаҳкамлаб қўйилган «Гражданларнинг шахсий мулки бўлган ва улар тасарруфидаги мол-мулк меҳнатсиз даромадлар олиш учун ишлатилиши ёки жамият зарарига фойдаланилиши мумкин эмас», деган қоидани эслаб ўтиш ўринлидир. Бу қоида ҳамма учун мажбурийдир.

МАМЛАКАТИМИЗ ривожланган социализм босқичига кирганлиги совет халқининг буюк ғалабасидир. Лекин партия мамлакатимиздаги ишларнинг ҳозирги аҳволига аниқ, илмий баҳо берар экан, биз ҳали ривожланган социализм босқичининг бошланғич палласида турибмиз, деб ҳисоблайди. Жамият социализмнинг ҳамма принциплари ва нормаларини аниқ ва оғишмай амалга оширилиши учун ҳали кўп ишлар қилиши керак. Бу ҳақиқат «Ҳар кимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга меҳнатига яраша» деган ва ҳаммамиз учун муқаддас бўлган принципга ҳам дахлдордир.

Тақсимлаш муносабатларини социализмнинг олий талабларига мувофиқ келтириш — ҳар бир киши жамиятга ўз меҳнати билан қанча берган бўлса, ундан худди шунча олиши лозим, демакдир. Зотан, ҳақиқий социалистик адолат ҳам худди шундадир.

С. КОЛЕСНИКОВ,
В. УСАНОВ.

МАНФААТЛАР МУШТАРАКЛИГИ

Кундузги ва тунги ҳарорат ўртасидаги фарқ тобора кўпроқ сезиляпти. Бу — кузак яқинлашаётганлигидан. Ҳадемай пахтакорлар учунгина эмас, пахта тозаловчилар учун ҳам масъулиятли палла бошланади. Етиштирилган мўл ҳосилни вақтида йиғиштириб, саранжомлаб олиш долзарб вазифа. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Бюро мажлисида республика Госплани, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Меҳнат давлат комитетига, «Узбекхлопкомаш» бирлашмаси, Пахта тозалаш саноати марказий илмий-тадқиқот институтига, область партия комитетларига пахта тайёрлаш, уни сақлаш ва қайта ишлашни ташкил этишни уюшқоқлик билан ўтказиш, бу соҳадаги проблемаларни ҳал этиш, камчиликларни тугатиш, янги ҳосилни қабул қилиб олишга ўз вақтида тайёргарлик кўриш юзасидан зарур тадбирларни амалга ошириш таклиф қилинди.

Хўш, бу кўрсатма Қашқадарё областида қандай амалга оширилмоқда!

АФЗАЛЛИК

Бепоён Қарши даштини ўзлаштириш ишлари кенг кўламда олиб борилиши муносабати билан пахта тозалаш саноати ҳам жадал ривожланмоқда. Бугунги кунда «Облхлопкопром» бирлашмаси ихтиёрида 12 та пахта тозалаш заводи, 55 та тайёрлов пункти бор. Улар йилига 650 минг тонна пахтани қайта ишлаш қувватига эга.

Шуниси диққатга сазоворки, кейинги йилларда пахта тозалаш саноати корхоналарини, қабул пунктларини техникавий жиҳатдан қайта қуроллантиришга, реконструкциялаш ишларини кенгроқ ташкил этиш, унинг самарадорлигини ошириб боришга жиддий эътибор берила бошлади. Тозалаш цехларида пахтани турли ифлосликлардан ҳоли қиладиган қурилмалар ўрнатилди.

Нишон, Бешкент, Ульянов, Қамаши, Яккабоғ, 1- ва 2-Косон пахта тозалаш заводларининг қуритиш ва тозалаш участкалари реконструкция қилинди. Бу жойларда унумсиз ва камқувват ускуналар ўрнига замонавий, унумдор аппаратлар ўрнатилди. Натижада толанинг сифати яхшиланиб бормоқда. Маҳсулот ҳажмини кескин оширишда мукаммал ускуналардан фойдаланиш афзалликлари ўзини тўлароқ намоён этмоқда.

Пахта тайёрлаш ва уни қайта ишлашда янги тартиб жорий қилинганлиги хўжаликларнинг моддий манфаатдорлигини оширяпти. Бунинг учун ўтган йилнинг асосий якунларини таҳлил қилиб кўриш кифоя. Область пахта тозалаш саноати корхоналари 1984 йилни муваффақиятли якунлашди. Пландаги 29,4 ўрнига 31,15 процент тола олишга эришилди.

Бу нима дегани? Куйиндига чиқариб юбориладиган маҳсулот ҳажми 1983 йилга нисбатан 9—10 баравар камайди. Бундан пахта тозалаш заводлари катта манфаат кўрдилар. Тўқимачилик саноати корхоналаридан келадиган шикоятномалар сони кескин камайди. Қисқаси, ҳосилни қабул қилиш ва дастлабки ишлашда аввал амал қилиб келинган системага қараганда янгича тартибнинг афзалликлари яққол кўриниб бормоқда. Тола ажратиб олиш ҳажмининг ортганлиги бунга яхши мисолдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида область пахта тозалаш саноати ишидаги жиддий камчиликларга тегишли баҳо берилганди. Пленум талаблари асосида иш тутган тармоқ ходимлари пахта тозалаш саноати фаолиятидаги салбий ҳолатларга кескин барҳам бериш юзасидан катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. Пахта тозалаш заводлари ва тайёрлаш пунктларида инженер-техник ходимларнинг 90 проценти янгиланди, уларга нисбатан талабчанлик оширилди.

Янги кадрларнинг ишни яхши йўлга қўйиб юборишида айрим қийинчиликларга ҳам дуч келинди. Ўтган йил улар бирмунча қийин шароитларда ишлаган бўлсалар ҳам, муайян тажриба тўпланди. Ёш ва малакали кадрларнинг аксарияти интизом ва тартиб билан ишлаш қандай самаралар беришини ўз фаолиятларида кўрсатмоқдалар.

Қашқадарё области пахта тозалаш саноати корхоналарини йиғим-терим мавсумига тайёрлаш жадаллаштирилиши керак

Тармоқнинг янгича тартибда ишлашга ўтказилиши катта афзалликлар бераётганига яна бир қатор далиллар келтириш мумкин. Тола, момиқ, чигит сифати ошди. Бундан пахта етиштирувчилар ҳам, уни қайта ишловчилар ҳам манфаатдор бўляптилар. Хўжаликлардан қабул қилинган ҳосилни алоҳида-алоҳида ғарамларга жойлашда ҳам катта гап бор. Бу сифатли пахта тайёрлашгагина эмас, унинг сақланиши, олинадиган толанинг кўрсаткичларини яхшилаб боришга ҳам имкон бермоқда. Шунинг ўзи катта афзаллик, манфаатдорликни оширишнинг умидбахш манбаи.

Хўжаликлардан келаётган ҳосил аралашига ғарамланган пайтларда унинг сорти ҳам, намлиги ҳам аниқ бўлмасди. Янгича тартиб бундай нуқсонларга барҳам бермоқда. Лекин бунда пахта тозаловчиларни мураккаб аҳволга солиб қўяётган жиҳатлар ҳам йўқ эмас. Йиғим-терим айни қизигунча бўлган паллада, яъни дастлабки кунларда колхоз-совхозлардан келаётган ҳосил керагича ғамланиб олгунча (400—500 тонна жамлангунча) заводларни тўхтатиб туришга тўғри келади. Бунинг устига айрим ғарамларда атиги 20 тоннагача пахта жамғарилиши уни сақлаш ва қуритишни бир оз қийинлаштиради. Шундай ҳол йиғим-терим охирида кўпроқ юз бермоқда.

Ўйлаймизки, тармоқнинг етакчи мутахассислари бу ҳақда ўз таклиф-тадбирлари билан пахта тозалаш саноати ходимларига тегишли амалий ёрдам кўрсатадилар.

ҚАРВОН КЕЛСА — МАРҲАМАТ!

Бугунги кунда область пахта тозаловчилари янги ҳосилни қабул қилиб олишга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Тайёргарлик давомида бир қатор муаммолар ҳам йўл-йўлакай бартараф этиб борилмоқда. Ингичка толали пахта тайёрлашдаги муайян ўзига хослик Қашқадарё областига ҳам тааллуқли, область колхоз-совхозларида йил сайин 130 минг тонна атрофида ингичка толали пахта тайёрлаб келинмоқда. Ваҳолонки, мавжуд заводларнинг қуввати 70—80 минг тонна ингичка толали пахтани қайта ишлашгагина мўлжалланган.

Шу пайтгача ингичка толали пахта қай тарзда қайта ишланган? «Облхлопкопром» бирлашмаси бошлиғи З. Зикирёев бу ҳақда шундай деди:

— Аввалги йилларда ингичка толали пахта заводларда аррали агрегатлар ёрдамида қайта ишланарди. Бундай агрегатлар тола сифатига путур етказиши тажрибадан маълум. Сифатсиз тола юборгани учун область бирлашмаси тўқимачилик саноати корхоналарига анчагина миқдорда жарима тўлаб келарди. Корхоналарнинг ишини яхшилаш, самарадорликни ошириш мақсадида айрим заводлардаги цехларни қайта кўриб чиқишга тўғри келмоқда. Масалан, Яккабоғ пахта тозалаш заводида ипак пахтани қайта ишлаш қувватлари камлиги ва автотранспортга сарфланадиган харажатларни қисқартириш учун Ульянов заводида ўрта толали пахтани қайта ишлаш цехи барпо этилмоқда.

Косон пахта тозалаш заводи кўп йиллар давомида сифатсиз тола тайёрлаб келди. Бу нуқсонни бартараф қилиш ниятида корхона цехлари реконструкция қилинди. Қатор участкалар замонавий машина-ускуналар билан жиҳозланди. Шаҳрисабз, Қамаши, Ульянов заводларида момиқ ишлаб чиқарадиган 40 та машина ўрнатилди. Жейнов пахта тозалаш заводида тозалаш цехи қурилиши қизғин давом эттирилмоқда. Бешкент заводида сифати паст пахтани қайта ишлайдиган цех барпо қилиняпти.

Мавсум тараддуди вақтида тармоқ корхоналари ишлаб чиқариш қувватини оширишга 1 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди. Шунча маблағга мукаммал машина-механизмлар, ускуналар сотиб олиниб, заводлар ва пунктларга тақсимлаб берилди. Жойларда пахтани сифатли сақлашга мўлжалланган завод типидаги 20 та омбор қурилмоқда. 89 жойда пахта қуритиш майдонлари вужудга келтирилаётир.

Яна қатор рақамлар келтириш мумкин. Бу рақамлар мавсум тайёргарлиги қандай бораётганлигини кўрсатиб беради. Косондаги 1-пахта тозалаш заводи ва Чим қабул пунктида қуритиш агрегатлари ўрнатиш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Область бўйича 95 тош-тарози, 371 та транспортёр, 74 та пахта ортгич механизм ремонтдан чиқарилган. 171 вентилятор, 94 та трактор прицепи, 2 мингга яқин брезент ва 200 минг дона фартук ҳозирлаб қўйилди.

Қатор завод ва қабул пунктлари ходимларининг социал, маданий-маиший шароитлари яхшиланаётир. Жейнов ва Бешкент заводлари ишчи посёлкаларида қарийб 2 минг квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Қарши пахта тозалаш заводи меҳнаткашларининг фарзандлари учун 140 ўринли болалар боғчаси қуриб берилди. Кўпгина жойларда ободонлаштириш ишлари амалга оширилди.

Шу тариқа областнинг кўплаб корхоналари яқин вақт ичида ҳосил карвонларини қабул қилишга пухта ҳозирлаб қўйилди.

ЁЗ ЁПИНЧИҒИНГНИ ҚЎЙМА...

«Ёз ёпинчиғингни қўйма — қишда ўзинг биласан» — доно халқ мақоли пахта тозалаш саноати корхоналарининг бугунги фаолиятига тўла-тўкис тааллуқлидир.

Текширишларнинг кўрсатишича, областдаги ҳамма пахта тозалаш корхоналари ҳам мавсумга тўла шай қилиб қўйилмаган. Баъзи завод ва тайёрлов пунктларида ремонт ишлари ниҳоясига етказилмаган. Жорий ва капитал ремонт ишларида тартибсизликлар бор. Ульянов ва Косон заводлари пахта тайёрлаш пунктларидаги аҳвол, айниқса, ташвишланарли.

Ҳал этилмаган бошқа масалалар ҳам бор. «Облзаготхлопкопром» бирлашмаси қўриқ хўжаликларда тайёрланган пахтадан олинган толани тўқимачилик корхоналарига белгиланган муддатларда жўнатишда қийинчиликларга дуч келмоқда. Шу муносабат билан «Главсредазирсовхозстрой»нинг Қашқадарёдаги бўлинмалари фаолиятини активлаштириш талаб қилинади. «Каршистрой» бошқармаси пахта тайёрлаш ва уни дастлабки қайта ишлаш область бирлашмасининг Нишондаги темир йўл базаси қурилишини чўзиб юбормоқда. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг «Узглавхлопкопром» бош бошқармаси заводлар, тайёрлаш пунктлари лабораторияларини энг зарур асбоб-ускуналар, машина-механизмлар билан таъминлаш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини вақтида мукаммал бажармаяптилар.

Яна бир гап. Область ташкилотлари янги мавсумга тайёргарлик юзасидан ўз бурчларини катта масъулият сезиб адо этишга даъват қилинганлар. Шундай бўлишига қарамай, «Облколхозстрой» трести бўлинмалари ишида тоқат қилиб бўлмайдиган сусткашлик юз бермоқда. Қурувчилар пахта сақланадиган майдончалар бунёд этиш юзасидан келишилган шартномаларни писанд қилмаётирлар. Фойдаланишга топширилиши лозим бўлган 100 жойдаги майдончадан биронтаси ҳам ишга туширилмаганлигини қандай баҳолаш мумкин?!

Область алоқа бўлими фаолиятида ҳам жиддий нуқсонлар юз бермоқда. Янги мавсум бошланиши арафасида телефонлаштириш, матлубот жамияти йўли билан бажариладиган ишлар ҳам ўлдажўлда. Ошхона ва буфетлар ташкил этиш, савдо-сотиқ ишларини уюштириш кабилар кечиктириб бўлмайдиган вазифалардан биридир.

Кадрларга нисбатан талабчанлик ортиб бормоқда. Бироқ пахта тозалаш саноати корхоналарида янги мавсум тақдирини кадрлар ҳал қилиши кўп ҳолларда унутиб қўйилаётганга ўхшайди. Айниқса, чўл зонасидаги завод ва пунктларни ўрта бўғин кадрлар билан таъминлашда сусткашлик қилинмоқда.

Қашқадарё пахтакорлари КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, далаларда мўл ҳосил етиштириш учун мардона меҳнат қилаётирлар. Съездолди йили ҳосилини вақтида йиғиштириб олиш, ғарамлаш майдонларига етказиб келиш, қайта ишлашни талаблар даражасида йўлга қўйиш — галдаги энг муҳим вазифа. Бу вазифа бир тармоқ ходимларининг иши эмас. Уни биргалашиб ҳал этишга астойдил киришилган тақдирдагина кутилган натижаларга эришиш, манфаатлар муштараклиги таъмин этилиши мумкин.

Партия ташкилотларининг жанговарлиги, маҳаллий Советлар депутатларининг фаолияти, ташкилотчилик, сиёсий-тарбиявий ишлар янги мавсумга тайёргарликни муваффақиятли ўтказишда ҳал қилувчи роль ўйнайди, албатта.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Чет элларда

СССР ЭЛЧИХОНАСИДА УЧРАШУВ

БОНН. СССРнинг ГФРдаги элчихонасида 26 августда ядро уруши пайдо бўлишининг олдини олиш масаласи юзасидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев номига яқинда мактуб йўллаган Кельн шаҳри реал мактабининг ректори У. Пфлегар ва бир группа ўқитувчилар ҳамда ўқувчилар билан учрашув ўтказилди.

Мактуб муаллифларига М. С. Горбачев номидан миннатдорчилик изҳор қилинди. Термоядро ҳалокати хавфини йўқотиш учун кураш — ҳар бир кишининг олижаноб иши эканлиги таъкидлаб ўтилди. Юз миллионлаб кишиларнинг ҳаёти, бутун планетанинг бундан буёнги тақдири ажал уруғини сочувчи қуролланиш пойгасини тўхтатиш, инсониятнинг янги жаҳон уруши сари силжиб боришига йўл қўймасликка муваффақ бўла олишга боғлиқдир. Қуролсизланиш учун, урушнинг олдини олиш учун курашни Совет Иттифоқи ўзининг асосий вазифаси деб билади. СССР бу йўлда ўзига боғлиқ ҳамма ишларни қилмоқда. Ўқувчилар ва ўқитувчиларнинг мактубида баён этилган фикрлар инсоннинг асосий ҳуқуқи — яшаш ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган ва халқлар ўртасида ҳамжиҳатлик, ҳамкорлик, дўстлик бўлишини ёқлаб чиқаётган совет кишиларининг орзу-тилаклари ва умидлари билан ҳамоҳангдир.

Мактубнинг муаллифлари Москвадан самимий жавоб олганликлари ва ўзларига нисбатан кўрсатилган эътибор учун миннатдорчилик билдирдилар.

(ТАСС).

ЖЕНЕВАДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯДА

ЖЕНЕВА. Женевадаги миллатлар саройида 27 августда ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг амал қилишини кўриб чиқишга бағишланган учинчи конференция очилди. 15 йил муқаддам кучга кирган бу шартнома ядровий қуролланиш пойгасини тийиб туриш, ядро уруши хавфини сусайтириш тинчликни мустаҳкамлашнинг муҳим воситаси бўлиб қолди.

Конференция очилиши билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг конференция қатнашчиларига йўллаган табрикномаси ўқиб берилди. Бу табрикномани ҳамма зўр эътибор билан тинглади. Унда таъкидлаб ўтилганидек, Совет Иттифоқининг йўли қуролланиш пойгасини жиловлаш учун ҳамма жабҳалар бўйлаб зўр ғайрат билан иш олиб боришдан иборат. Ядро қуролининг тарқалишига йўл қўймаслик чоралари аввалгидек ҳозирда ҳам муҳим ўрин олади, деб уқтириб ўтилади табрикномада. Совет раҳбарининг СССР бу соҳада бир қанча қадамлар қўйиб, бошқаларга ибрат кўрсатди ва бу билан ядровий қуролланиш пойгасини чеклаш ва тўхтатиш соҳасида битимлар ишлаб чиқилишига ёрдам берди, деган сўзлари конференция қатнашчиларининг эътиборини ўзига жалб этди.

Конференция тўрт ҳафта давом этади. СССР Атом энергиясидан фойдаланиш давлат комитетининг раиси А. М. Петросьянц СССР делегациясига бошчилик қилмоқда. (ТАСС).

САМАНТА ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИККА ИШОНАР ЭДИ

ВАШИНГТОН. Америкалик 13 яшар мактаб ўқувчиси Саманта Смитнинг МЭН штатидаги Оберн-Льюистон аэропортида авиация фалокатида фожиали ҳалок бўлганлиги ҳақидаги хабар бутун дунёда миллионлаб кишиларни ларзага солди. Мэн штатидаги Саманта яшаган кичкина шаҳар Манчестерга мамлакатнинг ҳамма томонидан ва чет эллардан ҳамдардлик билдирилган мактублар ва телеграммалар келмоқда.

Саманта ҳар биримизнинг қанчалик кўп иш қила олишимизни англаб етишимизга ёрдам берди, деб ишонаман, деди унинг онаси Жейн Смит... Мен совет халқидан жуда миннатдорман. Совет халқи бизга ҳамдард бўлаётганлигини қадрлаймиз, деди Жейн Смит ТАСС мухбирига.

Маъмурлар самолёт ҳалокати тафсилотларини текширмоқдалар. Транспортда ҳаракат хавфсизлиги миллий кенгаши вакилининг айтишича, улар авариянинг сабаби нимада эканлигини билмайдилар. Айни пайтда, АП агентлигининг далолат беришича, расмий шахслар ҳалокат сабабларини аниқлаш учун «бир неча ой вақт кетади», демоқдалар

«Вашингтон пост» газетасининг ёзишича, Оберн-Льюистонда ҳалокатга учраган самолёт тури «энг хавфсиз самолёт деб тан олинган эди». (ТАСС).

НИГЕРИЯДА ДАВЛАТ ТЎНТАРИШИ

ПАРИЖ, 27 август. (ТАСС). Ўтган кечаси Нигерияда давлат тўнтариши бўлди, деб хабар қилади Франс Пресс агентлиги Абижандан. Генерал Бухари ҳукумати ағдариб ташланди. Мамлакатда ҳокимият олий ҳарбий комитет қўлига ўтган. Лагосда ва штатларнинг пойтахтларида комендантлик соати жорий этилган, Нигериянинг барча аэропортлари ва денгиз портлари ёпиб қўйилган. Бригада генерали Жошуа Догоньяро Лагос радиоси орқали нутқ сўзлаб шуни маълум қилди.

ХАЛҚАРО КЎЗГУ

• «Демократия» қайда қолди?

Конгресс никарагуалик «контрасс» бандитларига ёрдам бериш ҳақидаги таклифини маъқулламаганлигидан аччиқланган Рейган республикачиларнинг конгрессдаги лидерларини кабинетига чақириб, гаплашиб қўйди.

— Рейган аламидан столни муштлади, — деб хабар беради Эй-Би-Си телекомпанияси: «Биз қандай маъқул кўрсак шундай ташқи сиёсат юргизиш имконини топишга эришишимиз керак. Токи, бунга «535 лар комитети аралашавермасин (у 100 сенатор ва 435 та вакиллар палатаси аъзоси бўлган конгрессни кўзда тутмоқда).

Унда: «Демократия» қайда қолди! — деган табиий савол туғилади.

• Боливия — инфляция чемпиони

Йил давомида инфляция ҳажми 3400 процентга етаётган Боливия нарх-навонинг ўсиши бўйича жаҳон чемпиони бўлди. Ундан кейинги ўринларни эса Аргентина, Исроил, Бразилия, Перу давлатлари эгаллашди.

Истеъмол нарх-навосининг бундай тез кўтарилиши ўнлаб мамлакатларни силсилага солмоқда. Ана шундай қийинчиликларни бошдан кечираётган давлатларнинг аксарияти учинчи дунёдаги қарзга ботган давлатлардир. Халқаро валюта фондининг маълумотига кўра, ривожланаётган 112 та мамлакатда охирги нархлар бўйича бир йилда инфляция даражаси 59 процентга етяпти. Бу тарихда энг юқори кўрсаткичдир.

• Террорчининг «ҳунари»

1981 йилнинг март ойида Америка Қўшма Штатларининг президенти Рейганни отиб яралаган Жон Хинкли ўша дамда шуурсизлик ҳолатида бўлганлиги туфайли жазодан озод қилинган эди, деб хабар беради Ғарбий Берлин газетаси «Тагесшпигель». Ҳозир эса Хинкли бир профессионал журналист ёрдамида Рейганга қилган суиқасди ҳақида хотира ёзмоқда. Шуурсизлик ҳолати энди унга бўлғуси хотира китоби қалам ҳақининг тўртдан бирини олишга ҳуқуқ беради.

• Судьянинг «ташаббуси»

Тель-авивлик судья Я. Бараз афтидан Исроилнинг таги қимирлаб қолган экономикасини мустаҳкамлашга аҳд қилган бўлса керак, деб ёзади инглизларнинг газетаси «Гардиан». У бу борада қизиқ «ташаббус» кўрсатди. Қулфбузар ўғри Й. Кочави иши юзасидан ҳукм чиқара туриб, жиноятчи ўз «ҳунари»дан келадиган даромадлардан солиқ тўлаши кераклигини эълон қилди. Бошқа судьялар ҳам шундай иш тутишса, Исроилнинг хазинаси тўлиб қолиши турган гап. Чунки бу ерда жиноятчилик борган сари ўсмоқда.

• Наполеон кодекси ҳамон амалда

Турли ирқлар, урф-одатлар ва диний маросимлар аралашиб кетган Маврикиядек иккинчи бир мамлакатни дунёда топиш қийин.

Бозорда савдогарлар молларни килограмм, фунт, кварта ва, хуллас, ким қандай ўлчовда сотиб олишни истаса, ўша ўлчов бирлигида пуллайверишади. Газламалар эса метр, ярди, туази (французларнинг 1,9 метрга тенг бўлган қадимий узунлик ўлчови) билан ўлчанади.

Хўш, Маврикияда қонунчиликка амал қилинадими ўзи! Бироқ қонунчилик борасида ҳам ажиб тартибсизлик мавжуд. Маврикияда инглизча суд идора усули, французча қонун чиқариш ҳукмрон. Бу ерда ҳатто 1804 йилда қабул қилинган Наполеон кодекси ҳамон амал қилиб келмоқда.

• Ўндан бири қамоқда

«Квик» журналининг хабар беришича, диктатор Стресснер ҳукмронлиги даврида Парагвайда яшовчи 3,5 миллион аҳолининг ҳар ўн нафаридан бири қамоқхонада ўтириб чиққан. 1954 йилдан бери президентлик постига «сайланаётган» Альфредо Стресснернинг ўз халқига кўрсатаётган «кароматин» шундан иборат.

• Ирқига қараб

ЖАРда бир студентни тайёрлаш учун 1385, 872, 192 ранда (пул) харажат қилинади. Американинг «Харпес мэгэзин» журнали аниқлик киритишича, рақамларнинг биринчиси оқ танли, иккинчиси рангли, учинчиси эса қора танлига тегишли. Яъни қора танлиларга оқ танлиларга нисбатан деярли 8 баравар кам пул ажратилади.

МАҲСУЛОТ ТАЙЁРЛАШ КЎПАЯДИ

Фотолавҳалар

Бутуниттифоқ консерва саноати илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси экспериментал заводининг Самарқанд филиалида кишмиш қуритиш бўйича янги автомат линия монтаж қилинаётир. Линия трубопровод системаси орқали узатиладиган иссиқ ҳаво ёрдамида қуритиш жараёнини тезлаштиради. Бу эса тайёр маҳсулотнинг тўйимлилик хусусиятини сақлаб қолишга кўмаклашади. Зарур бўлганда қурилмани бошқа хил қуруқ мевалар тайёрлаш мақсадида исталган иссиқлик режимига ўтказиш мумкин. Линия соатига 100 килограммгача қуруқ мева тайёрлаш имконини беради. Умуман, корхонада ўн иккита қурилма ўрнатилади.

Янгилик бирлашма, Украина ССР Фанлар академияси Киев техника иссиқлик физикаси институти мутахассислари ҳамда Самарқанд корхонаси коллективи томонидан ишлаб чиқилган.

Ҳозир корхонада иккита қуритиш линияси ишлаб турибди. Улар ёрдамида юқори сифатли қуруқ мевалар тайёрланяпти.

Суратда: қуритиш цехининг илғор ишчиларидан бири Муҳаббат Шодиева.

Р. Ғафуров фотоси (ЎзТАГ).

СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ХИЗМАТИДА

ВИРУСЛАРГА ҚАРШИ... КОМПЬЮТЕР

Москвадаги вирус препаратлари илмий-текшириш институти олимлари компьютерли алгоритм яратдилар. У илк бор инсон ва умуртқали ҳайвонларнинг тарқалувчи вирусларини классификациялаш имконини беради. Бу иш вирус касалликлари, хусусан, гриппга қарши курашга янгича ёндашув имконини очади.

Институт директорининг ўринбосари, биология фанлари кандидати Ольга АГЕЕВА ҳикоя қилади:

— Хилма-хил вируслар тўқима ичига қандай кириб олади? Уларнинг кўпайиш жараёни қандай кечади? Вирус тузилишидаги қайси хусусиятлар унинг касаллик келтириб чиқариш қобилияти билан боғлиқ? Шу сингари саволларга жавоб топиш вирус инфекциясига қарши курашнинг самарали омилларини тадқиқ қилиш учун зарур бўлади.

Бироқ вируслар оламида ҳукм сурувчи қонунларни тушуниш учун, аввало, улар тўғрисидаги билимларимизни системалаштириш яъни тузилиши, физикавий-химиявий хусусиятлари ва биологик таъсири жиҳатидан яқин бўлган вирусларни группаларга бирлаштириш лозим бўлади. Ҳозирги пайтда медиклар вируслар таксономияси бўйича Халқаро комитет классификациясидан фойдаланмоқдалар. У экспертларнинг тавсиялари асосида яратилган бўлиб, субъективликдан ҳоли эмас. Энг муҳими, мавжуд классификацияга янги, тез жамланиб бораётган ахборотларни қўшиш тобора қийин бўлиб қолаётир. Зеро, бугунги кунда мингдан зиёд вирус аниқланган ва ўрганилган. Фақат компьютер техникасидан фойдаланиш орқалигина мавжуд маълумотларни таҳлил қилиш ва вирусларнинг айрим хусусиятлари ўртасидаги ўзаро кўзга ташланмайдиган алоқадорликни аниқлаш мумкин. Институтимизда бу масалага маълум тартибга солинган ёндашув ишлаб чиқилди, инсон ва умуртқали ҳайвонлар ўртасида тарқалувчи вирусларни классификациялашнинг алгоритми яратилди. Унинг ёрдамида компьютер вирусларни фақат биологик, биохимик ва генетик жиҳатлардан группаларга ажратибгина қолмай, балки айрим группалар ўртасидаги яқинлик даражасини ҳам белгилайди. Худди шу нарса вирусларнинг келиб чиқиши ва эволюциясининг баъзи ҳал қилинмаган проблемаларини ойдинлаштириб беради.

Таҳлиллар шуни кўрсатадики, бир-биридан узоқ бўлган кўпдан кўп оилаларнинг пайдо бўлишига олиб келган эволюцион жараён, чамаси, энг оддий тузилишда бўлган вирусларнинг бир оиласидан бошланган. Кейинчалик эволюция бир қанча хилма-хил йўналишлар бўйлаб давом этган. Бироқ барча ҳолатларда ҳам вирусларнинг янги шароитларга мослашишига хизмат қилувчи янги-янги хусусиятларни орттириш жараёни содир бўла борган. Бундан ташқари фақат муайян бир ёки бирибирига яқин бўлган бир неча ҳайвон турларининг тўқималарида яшаш ва кўпайишга қодир бўлган «тор ихтисосли» вируслар пайдо бўлган.

Лекин алоҳида вазиятга эга бўлган вирусларнинг бир неча оиласи ҳам мавжуд. Жумладан, онковируслар келиб чиқиш жиҳатидан ўзига хос хусусиятга эгадир.

Эволюциянинг компьютер таҳлили, албатта, фақат назарийгина эмас, балки амалий аҳамиятга ҳам эгадир. У асрлар бўйи содир бўлиб келган жараёнларни ҳам, бугунги кунимизда содир бўлаётган фавқулодда муҳим ҳодисаларни ҳам англаб олишга ёрдам беради. Гап шундаки, агар, айтайлик, чечак ёки полиомиелит вируслари узоқ муддат давомида ўзгармай қолсалар ва шу сабабли ҳозирги вакциналар улардан ҳимоя учун яхши восита бўлиб хизмат қилса, грипп вируси эса ҳайратга соладиган ўзгарувчанлик хусусиятига эга. У ўз генетик аппаратини тез ва кутилмаган тарзда қайта қуришга қодир бўлиб, бу унинг биологик таъсирини ҳам ўзгартиришга олиб келади. Демак, ҳар бир ҳолатда касалликка қарши кураш учун янги восита излаш лозим бўлади, Биз яратишга киришган математик модель грипп вируси оилалари вакилларининг компьютер воситаси билан қиёслаб ўрганиш имконини беради. Ишонамизки, бундай ёндашув касалликларнинг келиб чиқиш механизмини чуқурроқ англаб етиш ва унинг олдини олиш учун самарали чоралар кўриш имконини яратади. **(АПН).**

АНДИЖОН. Балиқчи районидаги «Коммунист» колхози пахтакорлари ғўза парваришида иккинчи чеканка ва қатор ораларига бешинчи ишлов беришни тугалладилар. Заршунослар бу йил 1155 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилишган. Шу кунларда хўжаликда барча ишлар: кучма савдо дўконлари, маиший устахоналар ва алоқа хизмати— ҳаммаси далага кўчган.

Суратда: колхоз почтальони Абдувоҳид Бултиров механизаторлардан (чапдан) Жўра Бурунов ва Маҳмуд Бойбоев ўртоқларга янги газета-журналлар тарқатмоқда.

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ЎЗБЕКИСТОН ССР «ФАН» НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ НАШР ЭТДИ:

Қ. УСМОНОВ. Ўзбекистон Компартиясининг ривожланган социализм шароитида интеллигенция кадрларини тайёрлаш ва тарбиялашга раҳбарлик қилиши. 128 бет. Баҳоси 1 сўм 30 тийин (рус тилида).

Монографияда ривожланган социализм шароитида интеллигенция кадрларининг шаклланиши проблемаси комплекс ҳолда ўрганилгани ҳақида фикр юритилган.

Г. ТИХОМОЛОВ. Ўрта Осиёнинг ов қилинадиган ерлари, қўриқхоналари ва заказникларининг типологияси ва бонитировкаси. 44 бет. Баҳоси 25 тийин (рус тилида).

Китобчада Ўрта Осиёнинг ов қилинадиган ерлари, қўриқхоналари ва заказникларининг турлари, бу ерларни қўриқхона ва ов ҳайвонлари асосий турлари учун бонитировкалаш принциплари ҳақида ҳикоя қилинади.

А. УМАРОВ. Рус ва қорақалпоқ тилларида қўшма гаплар бўлакларининг тузилиши ва алоқа воситалари. 100 бет. Баҳоси 80 тийин (рус тилида).

Монографияда рус тилидаги очиқ ва ёпиқ тузилиши боғланган қўшма гаплар, уларни қорақалпоқ тилида қўлланиш усуллари, қорақалпоқ тилидаги турли қўшма ва уларга мос конструкцияли эргашган қўшма гаплар тадқиқ этилади.

Р. ИСАНОВ. Ўрта Осиёда симоб-сурманинг маъданланиш жараёни. 128 бет. Баҳоси 1 сўм (рус тилида).

Монографияда Ўрта Осиёнинг симоб-сурма конлари ҳақида гап боради.

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. Ғарбий Тянь-Шань ва Помир музликлари режимида геологик омил. 108 бет. Баҳоси 85 тийин (рус тилида).

Монографияда Помир ва Ғарбий Тянь-Шань конкрет регионларида тоғ музликларининг геологик шароит билан ўзаро алоқасини кўп йиллик кузатиш натижалари таҳлил қилинган.

РЕКЛАМА ЭЪЛОНЛАР

РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ИДОРАСИ

ЭКРАНЛАРГА ҚУЙИДАГИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРДИ:

«СИРЛИ САЙР»

Сценарий авторлари — Е. КЛЕНОВ, Ш. УСУБАЛИЕВ.
Режиссёр — В. МИХАЙЛОВСКИЙ.
Ролларда: М. МАРТИНСОН, М. МАМБЕТОВ. С. ВАРЧУК, А. ТРОИЦКИЙ, В. ШИХОВ, М. РОЗАНОВ, А. ПОДОШЬЯН, К. ЛАВРОВ ва бошқалар.

Қаҳрамонлик драмаси ўз ҳаётини қурбон қилиш эвазига қўмондонликнинг масъул топшириғини бажарган фронт разведкачилари ҳақида ҳикоя қилади.

М. ГОРЬКИЙ НОМИДАГИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

«ЎНГ КЕЛГАН ТУШ ЁКИ ЧАМАДОН»

Сценарий автори — В. ЛОБАНОВ.
Режиссёр — Э. ЯСОН.
Ролларда: И. МАЛИШЕВА, В. ВАСОВ, А. КУЗНЕЦОВ, З. КРАТИРОВА, Е. ДУРОВА, Н. ЯГУНОВА, М. МАЛЬЦЕВА ва бошқалар.

Эксцентрика ва водевиль элементларига эга бу комедия газета ходими ва шоир Павел Туриннинг ҳарбий хизматдан қайтгач турмуш ва касб машаққатларини қандай бартараф этиши тўғрисида ҳикоя қилади.

«ЛЕНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

«КАЛЬМАН ЖУМБОҒИ»

Сценарий автори — Ю. НАГИБИН.
Режиссёр — Д. ПАЛАНТИ.
Ролларда: П. ХУСТИ, И. ПИРОШ, Э. ЭСЕНИ, Т. ПЛОТНИКОВ ва бошқалар.

Бу машҳур венгер композитори, «Сильва», «Марица», «Цирк маликаси» каби ажойиб опереттала ижодкори Имре Кальман тўғрисидаги фильм.

СССР—ВЕНГРИЯ КИНОСТУДИЯЛАРИ МАҲСУЛОТИ.

Ташвишли сигнал

ТАРИХИЙ ШАҲАРЧАГА ЭЪТИБОР ҚАНИ?

Бу воқеа ғайри табиийгина эмас, кўнгилсиз ҳамдир. Тошкентнинг Юнусобод массивида қадимги ёдгорлик — Оқтепа манзилгоҳи ёнида, дам олиш зонасида... ахлат ташлайдиган жой пайдо бўлди.

Шаҳар ободонлаштириш бошқармасига қарашли 4-«Автодормехбаза» машиналари бу ерга бирин-кетин келиб турибди. Улар Киров районининг ҳамма томонидан бу ерга ахлат ташиб келтирмоқда. Бульдозер ахлатни чуқурга суриб, гуриллаб ишлаб турибди

Шу чуқурларга ахлат машиналари келиши учун йўл очиб, олимларнинг гувоҳлик беришича, V—VII асрларда вужудга келган тарихий шаҳарнинг маданий қатлами бир қисмини бульдозер билан суриб ташлашди. Бу археология комплекси бутун дунёда машҳурдир. Археолог М. И. Филанович ўзининг «Тошкент. Шаҳарнинг пайдо бўлиши ва шаҳар маданиятининг юксалиши» деган монографиясида бу археология комплекси ҳақида «ўз даврининг илғор қурилиш ва инженерлик тафаккури ютуқларини мужассамлаштирган... Ўз замонаси фортификация ва қурилиш санъатининг нодир ёдгорлиги» деб ёзади.

Унинг ёнгинасида уй-жой кварталлари, мактаблар жойлашган. Болалар касалхонаси ҳам яқин. Бу ерда эса моторлар гурилламоқда. Тарвуз ва қовун пўчоқлари, полиэтилен парчалари, шиша синиқлари ва бошқа чиқитлар келтириб ташланмоқда. Чиқитлардан аччиқ тутун кўтариляпти. Оқтепа манзилгоҳи бир ярим минг йил ичида бундай манзарани кўрмаган бўлса керак...

* * *

Ахлатни нега бу ерга ташиб келтиришяпти? Нега Олмалиқ йўлидаги узоқ чўлда ажратилган ахлат ташлаш жойига олиб борилмаяпти? Ахир бунинг учун «ахлат фронти» арбобларига алоҳида бензин, техника ажратилмоқда-ку.

4-«Автодормехбаза» директори М. Ғозихўжаев:

— Ҳа, Юнусободга ахлат ташлаяпмиз, ҳаққимиз бор. Бунга асосимиз — Тошкент район ижроия комитетининг 1985 йил 7 июндаги 11-рақамли қароридир.

Тошкент район ижроия комитетининг раиси И. Худойберганов:

— Ҳа, шундай қарор қабул қилганмиз. Юнусободда бир неча гектар кераксиз еримиз бор эди. Шу ерларни Киров районы раҳбарларининг илтимосига мувофиқ ахлат тўкиш учун ажратиб бердик. Ахир улар бизга оталиқ қиладиган район. Нега энди илтимосини бажармайлик.

Тошкент шаҳар Киров район ижроия комитетининг раиси Р. Ҳикматуллаев:

— Ахлатни шаҳар ахлатхонасига чиқариб тўкиш учун маблағимиз етишмаяпти. Шунинг учун биз ёдгорлик яқинидаги чуқурларни ахлат билан тўлдиришга қарор қилдик кейин устига тупроқ ётқизиб гул ўтқазамиз...

Бу уларнинг фикрлари, лекин бу ҳақда бошқа фикр ҳам бор. Масалан, Юнусободдаги 17 ва 18-кварталларда истиқомат қилувчи аҳолининг фикри. Уларнинг деразаларидан ахлатхонадаги гулханлар кўриниб турибди. Улар обод қилинмаган бўлсада, ҳар ҳолда ям-яшил зонасидан маҳрум қилиб қўйилган. Тарихий жойни ўз оталиғига олган 122-мактаб пионерлари ва комсомол аъзоларининг ҳам ўз фикри бор. Болаларда Ватанга, халқнинг ўтмишига, унинг қадимий маданияти бойликларига муҳаббат уйғотишга интилаётган ўқитувчиларнинг ҳам ўз фикри бор.

Тошкент шаҳар санитария-эпидемиология станцияси бўлимининг мудири М. Рустамов:

— Ғоят ташвишли факт. Рўзғор чиқитларини ўзбошимчалик билан шаҳар яқинига тўкиш қатъий тақиқлаб қўйилган. Ахир бу кишилар саломатлиги учун хатарлидир.

Тошкент Бош архитектура-планлаштириш бошқармасининг шаҳар ва шаҳар атрофи зонасини планлаштириш бошқармаси бошлиғи Г. Иванов:

— Улар ахлат тўкаётган жой лойиҳага мувофиқ дам олиш зонаси бўлиши керак. Унинг территориясига ахлат тўкиш шаҳар қурилишининг амалдаги қоидаларини қўпол равишда бузишдир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Археология институти Тошкент экспедициясининг бошлиғи, тарих фанлари кандидати М. Филанович:

— Оқтепа тарихий манзилгоҳи нодир ёдгорликдир. Бу Ўзбекистон тарихининг қимматли ёдгорлиги, Оқтепа шаҳарчаси пойтахтимизга келадиган минглаб туристларга кўрсатиш учун археологик объектлар қаторига киритилган. Бундай жойга ахлат тўкиш, юмшоқроқ қилиб айтадиган бўлсак, калтафаҳмликдир. Бу ишни «чуқурларни тўлдириш», келажакда «гул ўтқазиш» деган гаплар билан оқлаш мумкин эмас. Чуқурларни тўлдириш ва кўчат ўтказиш эмас, балки у ерларни қазиш ва ўрганиш керак. Сўнгра ободонлаштириш тадбирларини ғоят эҳтиёткорлик билан бажариб, авайлаб асраш лозим.

Баъзи арбобларнинг ахлат ташийдиган машиналарда тарихга кириб қолишга уринишларига дарҳол чек қўйилиши лозим. Улуғ Пушкиннинг сўзларини эслатиб ўтишни истар эдик: ўтмишга ҳурмат билан қараш — маърифатлиликни ёввойиликдан ажратиб турадиган чизиқдир.

А. СКОРОБОГАТОВ,
ЎзТАГ мухбири.

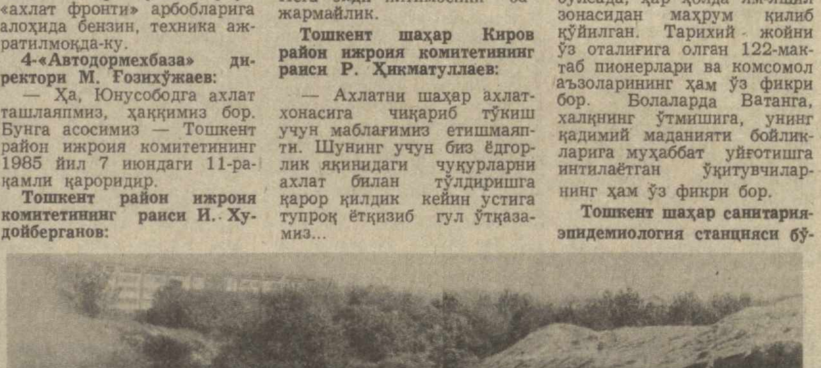

Юнусобод турар жой массивидаги бундай манзарани қандай баҳолаш мумкин?
Р. Нуритдинов фотоси (ЎзТАГ).

КУРАШ:

МЕДАЛЬ БИЛАН ҚАЙТИШДИ

Гродно шаҳрида классик кураш бўйича студент-спортчилар ўртасида ўтказилган мамлакат чемпионатида 137 полвон иштирок этди. Беллашувларда Ўзбекистон полвонлари муваффақиятли куч синашдилар. Чунончи, вазни 57 килограммли спортчилар сафида майдонга тушган Ф. Ҳамроев саралаш мусобақаларини муваффақиятли ўтказиб, ҳал қилувчи баҳсда гродонолик И. Санжиевдан устун келди. Ф. Ҳамроев чемпион бўлиб, кўксига олтин медаль тақди. Республика полвонлари команда ҳисобида тўртинчи бўлишди.

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар беришларича, яқин кунларда Қорақалпоғистон АССРда, Хоразм областида, республика жанубидаги тоғли районларнинг баъзи жойларида қисқа муддатли ёмғир ёғиб ўтади, момақалдироқ бўлиши мумкин. Бошқа территорияда ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 6-10 метр тезликда шамол эсади, кечаси 14-19, кундузи 27-32, жанубда 35 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 1-5 метр тезликда шамол эсади, кечаси 15-17, кундузи 30-32 даража иссиқ бўлади. **(ЎзТАГ).**

ХРОНИКА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ишда жиддий камчиликларга йўл қўйганлиги учун ўртоқ Мўминжон Йўлдошевни Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министри вазифасидан озод қилди.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ

7 сентябрь соат 16.00да

ИНСТИТУТНИ 1960 ЙИЛДА БИТИРГАНЛАР БИЛАН

УЧРАШУВ ЎТКАЗАДИ

УЧРАШУВДА ҚАТНАШИШНИ ХОҲЛАГАНЛАР 1 СЕНТЯБРГАЧА ТАШКИЛИЙ КОМИТЕТГА ХАБАР БЕРСИНЛАР.

Адрес: 700015, Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 35-уй. Ўқув бўлими — Хонхўжаев А. Х. Телефон 56-32-46.

●

Бутуниттифоқ гидромашинасозлик илмий-тадқиқот конструкторлик технология институти

ЎРТА ОСИЁ ФИЛИАЛИ

(СредазВНИИгидромаш)

ҳимоя · қопламаларининг едирилишга бардошлилиги лабораторияси мудири.

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 702312, Тошкент области, Наримонов шаҳри, Лихачев кўчаси, 13-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/VIII да **Оловли фаришта.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/VIII да **Келинлар қўзғолони.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Африка шерлари» аттракциони (19.30).

●

7 СЕНТЯБРЬ СОАТ 10.00 ДА

Андижон қурилиш техникумининг биносида техникум ташкил этилганлигининг 25 йиллигига бағишлаб

ЮБИЛЕЙ ТАНТАНАЛАРИ ЎТКАЗИЛАДИ

Юбилей тантаналарига техникумни тамомлаган барча ўртоқлар таклиф қилинади.

АДРЕС: Андижон шаҳри, Свобода проспекти, 192-уй.

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти коллективи кўп томликлар редакциясининг мудири Н. Комиловга онаси

Кибриёхон КОМИЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

29 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40—Телефильм. 10.00 — Концерт. 10.25 — «Мужчинасиз мўъжизалар». 11.25 — «Гоби ва Хинган оша». Бадиий фильм. 1-серия. 12.35 ва 15.00—Янгиликлар. 15.15 — Хужжатли фильмлар. 16.00 — «Истеъдод». 16.30—Концерт. 16.55— «Ерда, самода ва денгизда». 17.25 — Концерт. 18.30 — «Янги ўқув йилининг бошланишига». 18.45 — «Агросаноат комплекси: муаммолар ва истиқболлар». 19.15—«Дунё воқеалари». 19.30 —«Дунё ва ёшлар». 20.05 — «Гоби ва Хинган оша». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30—«Время». 22.00 — Футбол. Англия—Венгрия. 22.40 — Енгил атлетика. СССР—Канада. 23.45 — Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — «Терген». Бадиий фильм. 10.40 — «Буратино кўргазмаси». 11.10—«Онамларнинг мактаби». 11.40—Концерт. 12.40 —Мультфильмлар. 13.10 — Волгоград телестудиясининг программаси. 14.05—Испан тили. 14.35 — Фильм-концерт. 15.05 — [illegible]. 16.05 — «Қизил гул». Бадиий фильм. 18.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.15 — «Ёшлик». 19.15—[illegible]. 18.45—«Камалак». 19.15 — [illegible]. 19.40—Концерт. 20.30—[illegible]. 20.45 — Ритмик гимнастика. 21.15 — [illegible]. 21.30 — «Время». 22.00 — «Ҳиссиёт тўғриси». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50— Телефильм. 8.05— Фильм-концерт. 8.30 — «Ахборот». 8.50— «Китоб—бизнинг дўстимиз». 18.15— Янгиликлар. 18.30 — Мультфильм. 18.45—«Ёшлик». 19.15— [illegible]. 19.45—«Инсон ва [illegible]». 20.30—«Ахборот». 20.50— [illegible]. 21.30—«Время». [illegible] «Чорвачилик [illegible]». 22.00—«Жайҳун тонги». Телеспектакль. 2-қисм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — МОСКВА-II. 18.05— Фильм-концерт. 18.35— Хужжатли фильм. 18.45—«Ғалабадан сўнгги жанг». Бадиий фильм. 1-серия. 20.00—Тошкент янгиликлари. 20.20 — [illegible]. 20.55— [illegible]. 21.30—МОСКВА-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — [illegible]. 9.30 — [illegible]. 12.10 — [illegible]. 13.00 — [illegible]. 14.00 — Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Она» (ҳикоя). 16.00 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 18.15 — «Икки дунё [illegible]». 18.40 — [illegible]. 19.25 — [illegible]. 20.50 — Халқаро кундалик. 21.00 — Адабий суҳбат. 21.30 — [illegible]. 22.00 — [illegible]. 22.30 — Радиотинглашчилар илтимосига биноан концерт. 23.30 — «Дам олиш олдидан». 23.50 — [illegible].

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари: 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.